

ТОВ «КИЩЕНЦІ»

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

РАЗОМ ЗІ ЗВІТОМ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Учасникам та керівництву Товариства з обмеженою відповідальністю «Кишенці»

А. ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «Кишенці» (далі – «Компанія»), що складається зі Звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 року, Звіту про сукупний дохід, Звіту про зміни у власному капіталі, Звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та Приміток до річної фінансової звітності, зокрема й стислий виклад значущих облікових політик та інших пояснювальних приміток.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2019 року, та її фінансові результати і рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року, № 996-XIV.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено у розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з етичними вимогами, застосованими в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф

Не роблячи застережень при висловленні нашої думки, ми звертаємо вашу увагу на Примітку 27, де коротко описано та розглянуто умови діяльності, пов'язані з пандемією COVID-19, що виникли після звітного періоду. Існують певні невизначеності, пов'язані з економікою, остаточний результат яких поки не може бути визначений. Коригування до фінансової звітності, що виникають внаслідок цих невизначеностей, якщо такі є, будуть відображені в звітності, коли вони стануть відомими та такими, що можуть бути оціненими.

Інші питання

Відповідні показники фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року., не підлягали аудиту.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ключові питання аудиту обираються з питань, що передаються на розгляд керівництву, але не призначені відображати всі питання, що обговорювались з ним. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ключове питання аудиту**Як це питання вирішувалось під час аудиту*****Визнання доходу (Примітка 17)***

Згідно з Міжнародними стандартами аудиту існує припущення про невід'ємний ризик шахрайства, пов'язаний з визнанням доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Цей ризик концентрується здебільшого на прийнятності правил визнання доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у відповідних періодах, судження щодо моменту передачі контролю над товарами покупцям Компанії.

Серед інших, ми здійснили наступні аудиторські процедури з метою усунення ризиків суттєвих викривлень, пов'язаних з цим ключовим питанням аудиту:

- Ми оцінили застосування ключових процедур внутрішнього контролю, пов'язаних із визнанням доходу;
- Ми перевірили наявність та повноту визнаних доходів від продажу, отримуючи підтвердження від клієнтів Компанії на вибірковій основі;
- Ми впевнились, що після звітної дати не було здійснено жодних операцій зі скасування доходу, що могло б вказувати на можливий фіктивний дохід, визнаний протягом звітного періоду.

Оцінка біологічних активів (Примітка 8)

Відповідно до МСФЗ 41, Компанія повинна оцінювати біологічні активи за справедливою вартістю станом на звітну дату. Станом на 31 грудня 2019 року балансова вартість біологічних активів складається з довгострокових біологічних активів у розмірі 115,594 тис грн, та поточних біологічних активів у розмірі 19,819 тис грн.

Для визначення справедливої вартості біологічних активів Компанія використовує техніку дисконтованих грошових потоків.

Ця оцінка є ключовим питанням аудиту, оскільки вимагає застосування припущень, на які впливають очікувані ринкові або економічні умови, які можуть змінюватись у часі, та складних і оцінювальних процесів. Основними припущеннями, які використовуються при складанні прогнозів (див. Примітку 8), є:

- Очікувані врожаї
- Ціни
- Ставки дисконтування

Серед інших, ми здійснили наступні аудиторські процедури з метою усунення ризиків суттєвих викривлень, пов'язаних з цим ключовим питанням аудиту:

- Провели аналіз припущень керівництва з посиланням на дані попередніх періодів (врожайність) і, де це застосовно, зовнішні орієнтири (ціни) та ринкові дані, зазначаючи, що використовувані припущення потрапляють у прийнятний діапазон;
- Перевірили правильність та методологію моделей оцінки;
- Оцінили, чи застосовуються методи оцінки відповідно до МСБО 41, та відповідають іншим МСФЗ та галузевим нормам;
- Оцінили обґрунтованість та доцільність ставки дисконтування;
- Оцінили повноту та точність усіх відповідних розкриттів, наведених у фінансовій звітності за вимогами МСФЗ.

Прийняття МСФЗ 16 «Оренда» (Примітка 5, 15)

Звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 включає Активи з права користування на суму 430,019 тис грн, та Зобов'язання з фінансової оренди на суму 478,693 тис грн як результат застосування МСФЗ 16.

Ми вважаємо прийняття МСФЗ 16 ключовим питанням аудиту через: (а) ступінь складності бізнес-процесу внаслідок великої кількості договорів оренди сільськогосподарських земель з фізичними особами та (б) суттєвих припущень керівництвом при визначенні ключових параметрів, що використовуються при оцінці зобов'язання з оренди.

Серед інших, ми здійснили наступні аудиторські процедури з метою усунення ризиків суттєвих викривлень, пов'язаних з цим ключовим питанням аудиту:

- Оцінили відповідність облікової політики, прийнятої керівництвом з метою ідентифікації, оцінки та обліку оренди відповідно до вимог МСФЗ 16 «Оренда»;
- Узгодили вхідні дані в розрахунках з тими, що вказані в реєстрі договорів оренди землі та даних бухгалтерського обліку;
- Перевірили математичну точність розрахунку, що визначає зобов'язання з оренди станом на 31 грудня 2019 року та 1 січня 2019 року;
- Оцінили відповідність ставки дисконтування, що використовується при розрахунку зобов'язань з оренди;
- Оцінили повноту та точність усіх відповідних розкриттів, наведених у фінансовій звітності за вимогами МСФЗ.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Звіті про управління, але не містить фінансову звітність та наш аудиторський звіт щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли таке існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що будуть прийматися на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що

може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі.

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві результати аудиту, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Б. Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Відповідно до вимог ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21 грудня 2017 року ми наводимо в нашому звіті незалежного аудитора наступну інформацію, яка вимагається додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту:

Призначення і тривалість аудиторського завдання

Нас було призначено аудитором за рішенням Загальних зборів учасників Компанії від 10 лютого 2020 року для виконання обов'язкового аудиту фінансової звітності Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року. Це завдання є першим роком проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Компанії після визнання її суб'єктом суспільного інтересу відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV. Також, це перший рік аудиту фінансової звітності Компанії.

Надання неаудиторських послуг та незалежність

Ми стверджуємо, що ми не надавали Компанії чи її дочірнім підприємствам послуги, які заборонені відповідно до вимог статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

За період, якого стосувався обов'язковий аудит, крім послуг з обов'язкового аудиту, ми надавали послугу з аудиту окремих звітів, які є частиною консолідованої фінансової звітності дочірньої компанії ТОВ «Кишенці Фрутс».

Ми та ключовий партнер з аудиту є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту в Україні. Під час проведення аудиту нами не було встановлено жодних додаткових фактів або питань, які могли б вплинути на нашу незалежність і на які ми хотіли б звернути Вашу увагу.

Узгодженість додаткового звіту аудиторському комітету з фінансовою звітністю

Ми підтверджуємо, що аудиторський висновок узгоджується з додатковим звітом для аудиторського комітету.

Аудиторські оцінки

У розділі «Ключові питання аудиту» цього звіту нами розкриті питання, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, і на які, згідно з нашим професійним судженням, доцільно звернути увагу. Ці питання були розглянуті в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні нашої думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Під час проведення цього завдання з обов'язкового аудиту ми не виявили інших питань стосовно аудиторських оцінок, окрім тих, що зазначено у розділі «Ключові питання аудиту» цього звіту, інформацію щодо яких ми вважаємо за доцільне розкрити у відповідності до вимог частини 4.3 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Обсяг аудиту та обмеження, властиві аудиту

У розділі «Звіт щодо аудиту фінансової звітності» цього звіту незалежного аудитора розкрито інформацію щодо обсягів аудиту й обмежень, властивих для аудиту.

Загальна інформація про аудитора

ТОВ «АФ «Моор Стівенс», ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 32114367.

Юридична адреса: пр-т Перемоги 68/1, офіс 62, м. Київ, 03113.

Фактична адреса: пр-т Перемоги 67, корпус С, офіс 308, м. Київ, 03062.

ТОВ «АФ «Моор Стівенс» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності до розділу 4 «Суб'єкти аудиторської діяльності, як мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

Від імені ТОВ «АФ «Моор Стівенс»

Директор

Володимир Демченко

Проспект Перемоги, 67, корпус С, офіс 308, м. Київ, 03062, Україна

Свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності № 3015 від 26 вересня 2002 року

22 травня 2020 року

ЗМІСТ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ	3
ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД.....	4
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН.....	5
ЗВІТ ПРО ЗМІНИ В КАПІТАЛІ	6
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	7
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	8
1. Загальна інформація.....	8
2. Основа підготовки.....	8
3. Суттєві положення облікової політики	11
4. Основні засоби.....	23
5. Активи з права користування.....	25
6. Дочірні та асоційовані підприємства.....	26
7. Нематеріальні активи	27
8. Біологічні активи	27
9. Запаси	30
10. Торгова та інша дебіторська заборгованість.....	31
11. Грошові кошти і їх еквіваленти	32
12. Статутний капітал	32
13. Державні субсидії.....	32
14. Кредити	33
15. Зобов'язання з фінансової оренди	34
16. Торгова та інша кредиторська заборгованість.....	35
17. Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	36
18. Собівартість реалізації	36
19. Адміністративні витрати	36
20. Витрати на збут	37
21. Інші операційні доходи	37
22. Інші операційні витрати	37
23. Фінансові доходи і витрати (згорнуто).....	37
24. Операції із пов'язаними сторонами	38
25. Умовні зобов'язання	38
26. Цілі і політика управління фінансовими ризиками.....	39
27. Події після звітного періоду	42

ТОВ КИЩЕНЦІ

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2019

(в тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше)

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ

УЧАСНИКАМ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КИЩЕНЦІ»

Загальні відомості

Ми підготували фінансову звітність, що складається зі Звіту про сукупний дохід, Звіту про фінансовий стан, Звіту про рух грошових коштів, Звіту про зміни в капіталі, а також Примітки до фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «Кишенці» (надалі іменується Компанія) станом на та за рік, що закінчується 31 грудня 2019 року. Ми визнаємо, що, як члени управління Компанією, ми несемо відповідальність за достовірність фінансової звітності Компанії.

Ми вважаємо, що фінансова звітність на сторінках 4-42 відображає достовірно, у всіх суттєвих аспектах, активи, зобов'язання та капітал, а також звіт про фінансові результати Компанії, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Компанія не уклала жодних операцій незвичайного характеру або які можна вважати такими, що виходять за межі нормального перебігу діяльності Компанії, крім тих, які вже були розкриті у фінансовій звітності.

Ми не маємо жодних намірів, які могли б суттєво вплинути на балансову вартість або класифікацію активів, зобов'язань, капіталу та результати операцій Компанії станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року.

Ми вважаємо, що Компанія зможе виплатити свої борги при настанні строку їх виплати, і продовжити роботу в осяжному майбутньому без будь-яких намірів або необхідності ліквідувати або іншим чином припинити свою діяльність.

Ми несемо відповідальність за підготовку та подання фінансової звітності, а також за визначення того, чи доречно використання припущення про безперервність діяльності. Ми врахували всю необхідну інформацію, яка нам відома, а також майбутні події в часових межах, пов'язаних з характером діяльності Компанії і її системами підготовки звітності/бюджетування. У будь-якому випадку, цей термін повинен становити, як мінімум, дванадцять місяців класифікування.

Директор

Головний бухгалтер

22 травня 2020 року

ТОВ «Кишенці»
Село Кишенці, Маньківський район,
Черкаська область, Україна.

Корнеліус Хузінга

Лариса Бойко

ТОВ КИЩЕНЦІ

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2019

(в тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше)

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

	Примітки	Рік, який закінчився 31 грудня 2019	Рік, який закінчився 31 грудня 2018 (неаудійований)
Діяльність, що триває			
Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	17	646,052	608,131
Чистий результат зміни справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції	8	75,972	110,664
Собівартість реалізації	18	(627,225)	(533,164)
Валовий прибуток		94,799	185,631
Адміністративні витрати	19	(31,133)	(26,292)
Витрати на збут	20	(36,101)	(36,512)
Інші операційні доходи	21	26,910	21,736
Інші операційні витрати	22	(14,765)	(19,901)
Операційний прибуток		39,710	124,662
Фінансові доходи і витрати, згорнуто	23	(98,293)	(96,715)
Дохід (витрати) від зміни валютних курсів		66,505	(19,349)
Прибуток до оподаткування		7,922	8,598
Витрати з податку на прибуток		-	-
Прибуток за рік		7,922	8,598

Директор

Головний бухгалтер

ТОВ КИЩЕНЦІ

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2019

(в тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше)

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

Станом на 31 грудня 2019 року

	Примітки	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Активи			
Довгострокові активи			
Активи з права користування	5	430,019	430,186
Основні засоби	4	301,227	327,678
Довгострокові біологічні активи	8	115,594	72,561
Нематеріальні активи	7	35,389	28,106
Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства	6	38,601	42,751
		920,830	901,282
Поточні активи			
Запаси	9	141,100	184,613
Торгова та інша дебіторська заборгованість	10	54,876	88,569
Поточні біологічні активи	8	19,819	67,592
Грошові кошти і їх еквіваленти	11	8,238	701
		224,033	341,475
Всього активів		1,144,863	1,242,757
Капітал і зобов'язання			
Капітал			
Статутний капітал	12	8,965	8,965
Нерозподілений прибуток		187,094	179,172
Всього капіталу		196,059	188,137
Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові зобов'язання з фінансової оренди	15	398,867	414,227
Довгострокові кредити	14	183,794	241,430
Інші довгострокові зобов'язання	16	14,062	65,117
Державні субсидії	13	19,619	18,091
		616,342	738,865
Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити	14	162,786	194,272
Торгова та інша кредиторська заборгованість	16	84,615	46,657
Поточна частина зобов'язань з фінансової оренди	15	79,827	70,303
Поточна частина державних субсидій	13	5,234	4,523
		332,462	315,755
Всього зобов'язань		948,804	1,054,620
Всього капіталу і зобов'язань		1,144,863	1,242,757

Директор

Головний бухгалтер

ТОВ КИЩЕНЦІ

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2019

(в тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше)

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ В КАПІТАЛІ

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

	Статутний капітал	Нерозподілений прибуток	Всього капітал
Станом на 01 січня 2018 (неаудійований)	8,965	170,574	179,539
Прибуток за період (неаудійований)	-	8,598	8,598
Загальний сукупний дохід (неаудійований)	-	8,598	8,598
Станом на 31 грудня 2018	8,965	179,172	188,137
Прибуток за період	-	7,922	7,922
Загальний сукупний дохід	-	7,922	7,922
Станом на 31 грудня 2019	8,965	187,094	196,059

Директор

Головний бухгалтер

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

Примітки	Рік, що закінчився 31 грудня 2019	Рік, що закінчився 31 грудня 2018 (неаудійований)
Операційна діяльність		
Прибуток до оподаткування	7,922	8,598
<i>Відкоригований на:</i>		
Амортизація	120,760	100,539
Знецінення дебіторської заборгованості	2,824	4,168
Списання кредиторської заборгованості	(777)	(249)
Списані та знецінені запаси	698	56
Дохід від державних субсидій, що стосуються необоротних активів	(5,473)	(780)
Витрати від дисконтування фінансових інструментів	3,296	26
Збільшення справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції	(75,972)	(110,664)
Витрати на відсотки	42,912	44,018
Витрати по фінансовій оренді	50,736	48,463
Дохід по відсоткам	66	-
(Дохід)/Збиток від зміни валютних курсів	(66,505)	19,349
Списання основних засобів	168	-
Збиток/(Дохід) від продажу основних засобів	267	(5,852)
<i>Зміни в робочому капіталі:</i>		
Зменшення/(збільшення) в торговій та іншій дебіторській заборгованості і авансах сплачених	19,881	(44,242)
Зменшення в запасах	53,489	9,666
Збільшення в торговій і іншій кредиторській заборгованості	49,936	101,197
Державні субсидії отримані	18,700	27,585
Відсотки сплачені	(47,031)	(52,365)
Чистий рух грошей від операційної діяльності	175,897	149,513
Інвестиційна діяльність		
Придбання основних засобів	(45,807)	(32,691)
Надходження від продажу основних засобів	13,564	7,997
Інвестиції в асоційовані підприємства	4,150	(1,260)
Придбання довгострокових біологічних активів	(11,889)	(4,915)
Придбання нематеріальних активів	(7,813)	(10,632)
Чистий рух грошей від інвестиційної діяльності	(47,795)	(41,501)
Фінансова діяльність		
Отримання кредитів	258,770	279,418
Погашення кредитів	(285,583)	(303,609)
Погашення фінансової оренди	(92,690)	(91,238)
Чистий рух грошей від фінансової діяльності	(119,503)	(115,429)
Чисте збільшення/зменшення грошових коштів і їх еквівалентів	8,599	(7,417)
Грошові кошти і їх еквіваленти на 1 січня	701	8,316
Ефект зміни валютних курсів	(1,062)	(198)
Грошові кошти і їх еквіваленти на 1 січня	8,238	701

Директор

Головний бухгалтер

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Загальна інформація

(а) Організація і її діяльність

ТОВ «Кищенко» зареєстроване у формі Товариства з обмеженою відповідальністю у грудні 2001 року відповідно до законодавства України. Компанія зареєстрована та фактично здійснює свою діяльність за адресою – вулиця Дрофа 2а, село Кищенко, 20121, Маньківський район, Черкаська область, Україна. Основними операціями Компанії є вирощування та продаж сільськогосподарських культур, таких як пшениця, соняшник, ріпак, ячмінь і т.д., а також продукція молочного виробництва. Інші операції Компанії включають також торгівлю сільськогосподарськими товарами, придбаними у третіх осіб.

Середня чисельність працівників Компанії в 2019 році становила 264 осіб (2018: 271 осіб).

(б) Українське бізнес-середовище

Після Росії, Українська Республіка була найважливішою економічною складовою колишнього Радянського Союзу, що виробляла приблизно в чотири рази більше продукції та послуг ніж наступні в рейтингу республіки. Її родючий чорнозем дозволяв виробляти більш ніж одну четверту загальної кількості сільськогосподарської продукції, що вироблялась в Радянському Союзі. Українські господарства забезпечували значну кількість м'яса, молока, зерна і овочів для інших республік. Також її диверсифікована важка промисловість постачала унікальне обладнання (наприклад, труби великого діаметру) і сировину для промислових і гірничодобувних майданчиків (вертикальний буровий апарат) в інші регіони колишнього СРСР.

Натепер Україна переживає політичні та економічні зміни, що вплинули і можуть продовжувати впливати на діяльність підприємств, що працюють у цьому середовищі. Отже, операції в Україні передбачають ризики, які зазвичай не існують на інших ринках. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку можливого впливу українського бізнес-середовища на операції та фінансовий стан Компанії. Майбутнє бізнес-середовища може відрізнятись від оцінки керівництва. Вплив таких відмінностей на операції та фінансове становище може бути значним.

(в) Політична ситуація

У 2019 році подальша військова діяльність у Донецькій та Луганській областях негативно вплинула на економіку країни в цілому та на Компанію зокрема. Тим не менш, деякі показники (уповільнення темпів інфляції, прогнози росту ВВП, стабілізація коливання курсу іноземної валюти) демонструють поступове одужання української економіки. Гривня зміцнилася на 17% по відношенню до Євро, і на 15% по відношенню до долара США протягом року, а середній обмінний курс за той же період збільшився, порівняно з минулим роком.

Майбутній економічний напрям України значною мірою залежить від ефективності економічних, фінансових та монетарних заходів, що здійснюються урядом, разом з податковими, правовими, регуляторними та політичними реформами.

2. Основа підготовки

(а) Заява про відповідність

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Принципи та процедури бухгалтерського обліку в Україні відрізняються від загальноприйнятих принципів згідно МСФЗ. Відповідно, фінансова звітність, яка була підготовлена на основі бухгалтерських записів відображає коригування, які необхідні для представлення фінансової звітності згідно МСФЗ.

Компанія також підготувала консолідовану фінансову звітність відповідно до МСФЗ для Компанії та її дочірніх підприємств (далі - «Група»). У консолідованій фінансовій звітності дочірні підприємства, які є компаніями, в яких Група володіє, прямо чи опосередковано, понад половиною прав голосу або іншим чином має можливість здійснювати контроль їхньої діяльності, були повністю консолідовані.

Користувачі цієї окремої фінансової звітності повинні читати її разом із консолідованою фінансовою звітністю Групи станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, для отримання повної інформації про фінансовий стан, результати діяльності та зміни у фінансовому стані Групи в цілому.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

(б) Основа оцінок

Фінансова звітність підготовлена на основі історичної вартості, за винятком наступних випадків:

- біологічні активи вимірюються за справедливою вартістю за мінусом витрат на продаж;
- сільськогосподарська продукція оцінюється за справедливою вартістю за мінусом витрат на продаж на момент збору врожаю.

Історична вартість базуються на справедливій вартості компенсації, що надається в обмін на товари чи послуги.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за проданий актив або сплачена за передачу зобов'язання в ході звичайної діяльності між учасниками ринку на дату оцінки такої транзакції, незалежно від того, чи спостерігається така ціна безпосередньо, чи була визначена з використанням іншого методу оцінювання. Визначаючи справедливую вартість активу або зобов'язання, Компанія приймає до уваги характеристики активу чи зобов'язання, якщо учасники ринку беруть до уваги ці характеристики, визначаючи ціну активу чи зобов'язання. Справедлива вартість для цілей оцінки і/або розкриття в цій фінансовій звітності визначається на такій основі, за виключенням платежів на основі акцій в рамках сфери застосування МСФЗ 2, орендних платежів в рамках сфери застосування МСБО 17, і визначень, що мають деякі подібності до справедливої вартості, але не є такою, як наприклад чиста вартість реалізації згідно МСБО 2 або вартість використання згідно МСБО 36.

Також, для цілей фінансової звітності, визначення справедливої вартості розподіляється на Рівень 1, 2 чи 3, базуючись на рівні доступності та суттєвості вхідних даних для оцінки справедливої вартості, які описані нижче:

- Рівень 1 – ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких суб'єкт господарювання може мати доступ на дату оцінки;
- Рівень 2 – вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для актива чи зобов'язання, прямо або опосередковано; і
- Рівень 3 - вхідні дані для актива чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

(в) Функціональна валюта і валюта подання звітності

Статті, включені в фінансову звітність Компанії, оцінюються, використовуючи валюту, яка найкраще відображає економічну суть подій і обставин, які притаманні для цієї компанії. Таким чином, функціональною валютою є українська гривня (грн.). Фінансова звітність представлена в українській гривні, заокругленій до найближчої тисячі, що є функціональною валютою Компанії.

(г) Облікові оцінки і судження, використані в обліковій політиці

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФО вимагає від керівництва застосовувати оцінки, судження та припущення, які впливають на застосування облікової політики і відзвітованих сум активів, зобов'язань, доходів і витрат. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Оцінки і припущення, що лежать в основі цих оцінок, переглядаються на постійній основі. Результат перегляду бухгалтерських оцінок визнається в тому періоді, в якому оцінки були переглянуті, і в інших наступних періодах.

Зокрема, інформація про суттєві аспекти невизначеності оцінок і вирішальні судження при застосуванні облікової політики, які мають найбільш суттєвий ефект на суми, визнані в фінансовій звітності, описана в наступних Примітках:

- **Запаси.** Керівництво оцінює необхідність списання вартості запасів до їх чистої вартості реалізації, беручи до уваги ціни, за якими запаси могли б бути продані на звітну дату і цілі, для яких запаси утримуються. Якщо собівартість запасів не може бути повністю відшкодована, Компанія має визнати витрати для коригування запасів до їх чистої вартості реалізації.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

(г) Облікові оцінки і судження використанні в обліковій політиці (продовження)

- **Справедлива вартість біологічних активів.** Керівництво оцінює справедливую вартість біологічних активів, використовуючи метод дисконтованих грошових потоків для рогатої худоби і посівів, або грошові потоки, які будуть отримані від продажу сільськогосподарської продукції, визначеної за МСБО 41 «Сільське господарство». Справедлива вартість коригується на витрати на продаж. Більш детальну інформацію дивіться в Примітці 3 (д) і Примітці 8.
- **Справедлива вартість сільськогосподарської продукції.** Керівництво визначає справедливую вартість сільськогосподарської продукції, використовуючи ціни на активному ринку, як це визначено МСБО 41 «Сільське господарство». Також витрати на продаж в момент збору врожаю оцінюються і віднімаються від справедливої вартості. Справедлива вартість за мінусом витрат на продаж стає балансовою вартістю запасів на дату їх визнання.
- **Нарахування податків.** Керівництво оцінює суму потенційних податків і штрафів, оцінюючи вірогідність платежу таких податків і штрафів, та застосування діючих нормативних актів податкових органів. Нарахування зберігаються до тих пір, поки не закінчиться термін можливої податкової перевірки (як правило, 3 роки) або раніше, якщо податкова перевірка закінчилась без зауважень. Поточні платежі додаткових податків залежать як від можливості податкових органів оскаржити існуючі домовленості і інтерпретації чинного податкового законодавства, так і від змін в податковому законодавстві в цілому. Якщо роз'яснення податкових органів відрізняються від інтерпретації керівництва, Компанія буде змушена зробити додаткові нарахування податків і штрафів.

(г) Операції в іноземній валюті

Операції в іноземній валюті переводяться у відповідну функціональну валюту по обмінному курсу на дату здійснення операції. Монетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у гривні за обмінним курсом, що діяв на звітну дату.

Доходи або витрати від курсових різниць, що виникають на монетарних статтях, є різницею між амортизованою вартістю в функціональній валюті на початок року, відкоригованою на фактичну ставку відсотка і платежі протягом року, і амортизованою вартістю в іноземній валюті, що перераховується за обмінним курсом, що діяв на кінець року.

Немонетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, які відображені за історичною собівартістю, переводяться в гривню за обмінним курсом, що діяв на дату операції. Курсові різниці, які виникають при переведенні, визнаються у прибутку чи збитку. Основні іноземні валюти для Компанії це Євро (EUR) і долар США (USD).

Обмінний курс гривні, використаний при підготовці фінансової звітності станом на 31 грудня, є наступним:

Валюта	2019	2018
USD	23.69	27.20
EUR	26.42	32.13

На дату підписання цієї фінансової звітності 22 травня 2020 обмінний курс є наступним:

UAH 26.77 – USD 1.00

UAH 29.46 – EUR 1.00

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики

Наступні суттєві положення облікової політики були застосовані при підготовці фінансової звітності:

(а) Основні засоби

(i) Власні основні засоби

Всі основні засоби відображаються за історичною собівартістю за мінусом накопиченої амортизації. Собівартість включає витрати, які прямо відносяться до придбання активів і будь-які інші витрати, які прямо відносяться до приведення активу до робочого стану, придатного до використання, і витрат на демонтаж і переміщення об'єктів основних засобів, а також відновлення території, на якій вони розташовані. Коли основні компоненти, з яких складається основний засіб, мають різний строк корисної експлуатації, вони обліковуються як окремі об'єкти основних засобів.

Будь-які доходи або витрати, які виникають в результаті вибуття основного засобу (розраховані як різниця між чистими надходження від вибуття і балансовою вартістю) визнаються у прибутку чи збитку.

(ii) Земля

Компанія має права користування землею, базуючись на довгострокових договорах оренди землі з місцевими державними органами або приватними особами. Компанія сплачує податок на землю, який розраховується щорічно державою на основі загальної площі землі, якою володіє Компанія.

(iii) Подальші витрати

Подальші витрати включаються у балансову вартість активу або визнаються як окремий актив, якщо доцільно, тільки тоді, коли існують майбутні економічні вигоди від використання цього активу для Компанії і собівартість об'єкту може бути достовірно визначена. Балансова вартість заміненої частини перестає визнаватися у складі активу. Всі інші витрати на ремонт та технічне обслуговування відображаються у складі прибутку або збитку у фінансовому періоді, в якому вони виникли.

(iv) Амортизація

Амортизація розраховується на основі суми, що амортизується, що є собівартістю активу або іншою сумою, що замінює собівартість, за вирахуванням його ліквідаційної вартості. Об'єкти основного засобу амортизуються з моменту, коли вони є придатними для використання або, у випадку із об'єктом будівництва, починаючи із дати, коли об'єкт готовий і введений в експлуатацію.

Амортизація визнається витратами періоду на рівномірній основі протягом очікуваного строку використання кожної частини об'єкту основного засобу, оскільки це максимально відображає використання майбутніх економічних вигід, закладених в активі. Земля не амортизується. Очікувані строки корисної експлуатації активів наступні:

Будівлі і споруди	20-30 років
Машини і обладнання	5-10 років
Транспортні засоби	3-7 років
Офісне обладнання	3-5 років

Методи амортизації, строки корисної експлуатації і залишкова вартість активів переглядаються на кожну звітну дату і, в разі необхідності, коригуються.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(б) Оренда

Компанія є орендарем деяких активів, зокрема:

- землі;
- машин і обладнання;
- транспортних засобів.

Оренда визнається, оцінюється та подається відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Компанія визнає активи і зобов'язання для всіх договорів оренди, застосовуючи зазначені в стандарті винятки, що набули чинності з 01 січня 2019 року, використовуючи повний ретроспективний підхід. Договори, які не були ідентифіковані згідно з МСБО 17 та КТМФЗ 4, не були оцінені на предмет оренди.

Собівартість активу з правом використання охоплює:

- суми первісної оцінки орендного зобов'язання;
- будь-які орендні платежі, здійснені на дату початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди;
- будь-які первісні прямі витрати, понесені орендарем; та
- оцінку витрат, які будуть понесені орендарем у процесі демонтажу та переміщення орендованого активу, відновлення місця, на якому він розташований.

Дата початку оренди є датою, з якої активи стають доступними для використання орендарю.

Після дати початку оренди, активи з права користування оцінюються за собівартістю за мінусом накопиченої амортизації та інших витрат від знецінення, і відкоригованих на суму переоцінки зобов'язань по оренді. Активи з права користування, в основному, амортизуються за прямолінійним методом протягом коротшого із строків використання активу або договору оренди. Якщо Компанія має підстави вважати, що реалізує право викупу активу, активи з права користування амортизуються протягом строку використання такого активу.

Строки корисного використання активів з права користування:

Земля	до 49 років
Машини і обладнання	5-10 років
Транспортні засоби	3-7 років

Строки договорів оренди, що визначені Компанією, складаються з:

- невідомого терміну договору оренди;
- періодів, які охоплюються можливістю продовження оренди у випадку, якщо орендар обґрунтовано впевнений в тому, що він реалізує таку можливість;
- періодів, які охоплюються можливістю припинити дію оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він не реалізує таку можливість.

Зобов'язання по оренді первісно оцінюються за теперішньою вартістю орендних платежів, які не сплачені на таку дату. Орендні платежі дисконтуються, використовуючи внутрішню ставку запозичення, яка передбачена договором. Кожний лізинговий платіж розподіляється між зобов'язанням і фінансовими витратами. Фінансові витрати визнаються витратами у поточному періоді.

Зобов'язання по оренді охоплюють чисту приведену вартість наступних лізингових платежів:

- фіксовані платежі (зокрема й по суті фіксовані платежі) за вирахуванням будь-якої кредиторської заборгованості в рахунок заохочення оренди, і
- змінні орендні платежі, які залежать від індексу чи ставки, первісно оцінені з використанням такого індексу чи ставки на дату початку оренди.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(б) Оренда (продовження)

Зобов'язання по оренді в подальшому оцінюються, використовуючи метод ефективної ставки відсотка. Вона переглядається, коли відбувається зміна в майбутніх лізингових платежах, які виникають в результаті зміни індексу чи ставки, і коли відбуваються зміни в оцінках Компанії стосовно використання можливості продовження чи припинення дії договору.

Кожен лізинговий платіж розподіляється між зобов'язанням і фінансовими витратами на оренду. Фінансові витрати від оренди визнаються витратами протягом періоду дії договору оренди таким чином, щоб представити рівномірно ставку фінансування на залишкову вартість орендного зобов'язання протягом кожного періоду. Компанія застосувала модель обліку активів з права користування за моделлю собівартості. Активи з права користування амортизуються за прямолінійним методом, а також періодично зменшуються на витрати на знецінення, і, якщо необхідно, коригуються на певні переоцінки зобов'язань по оренді. Коли зобов'язання по оренді переоцінені таким способом, робляться кореспондуючі коригування балансової вартості активів з права користування, чи визнаються як доходи або витрати у звітному періоді, якщо вартість активів з права користування була зменшена до нуля.

Договори можуть містити компоненти, що пов'язані та не пов'язані з орендою. Компанія розподіляє компенсацію, визначену в договорі, до орендних і неорендних компонентів, беручи за основу ціну кожного компонента окремо. Лізингові платежі виключають змінні елементи, які залежать від внутрішніх і зовнішніх факторів, таких як використання енергії, ліміти мото-годин тощо. Такі змінні лізингові платежі не включаються в первісне визнання зобов'язання по оренді, а одразу визнаються у прибутках чи збитках.

Компанія обрала право не визнавати активи з права користування і зобов'язань з оренди для короткострокових договорів оренди машин, обладнання і транспортних засобів, які мають строк оренди 12 місяців або менше, і оренди малоцінних активів. Платежі, пов'язані із короткостроковою орендою, визнаються витратами звітного періоду на рівномірній основі.

(в) Нематеріальні активи

(i) Гудвіл

Гудвіл, який виник в момент придбання, являє собою перевищення витрат на придбання над справедливою вартістю чистих ідентифікованих активів, і в подальшому оцінених за собівартістю за вирахуванням витрат від знецінення. Якщо перевищення є від'ємним (від'ємний гудвіл), такі витрати одразу визнаються у прибутках чи збитках.

Стосовно об'єктів інвестицій, що обліковуються за методом участі у капіталі, балансова вартість гудвілу входить до складу балансової вартості інвестицій, і будь-які витрати від знецінення розподіляються на балансову вартість такого об'єкту інвестицій в цілому.

(ii) Інші нематеріальні активи

Інші нематеріальні активи, які придбаваються Компанією і які мають визначений строк корисної експлуатації, в основному являють собою ліцензовані комп'ютерні програми, і оцінюються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації і витрат від знецінення.

(iii) Подальші витрати

Подальші витрати капіталізуються тільки тоді, коли це призводить до виникнення майбутніх економічних вигід, які притаманні цьому активу. Всі інші витрати визнаються у прибутках чи збитках періоду, в якому були понесені.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(в) Нематеріальні активи (продовження)

(vi) Амортизація

Амортизація нараховується на собівартість активу або іншу суму, яка замінює собівартість, за вирахуванням залишкової вартості. Амортизація визнається витратами на прямолінійній основі протягом визначеного строку корисного використання нематеріальних активів, відмінних від гудвілу, з дати, коли вони стали придатними до використання, оскільки це найкраще відображає очікувану вартість використання майбутніх економічних вигід, закладених в цих активах. Оціночний період корисного використання активів наступний:

Програмне забезпечення	3-7 років
Вартість договорів оренди землі, отриманих в результаті об'єднання бізнесу	20 років
Емфітевзис	20-100 років

(г) Інвестиції в дочірні і асоційовані підприємства

Для цілей індивідуальної звітності, Компанія обрала метод визнання інвестицій в дочірні і асоційовані підприємства за собівартістю.

(г) Фінансові інструменти

(i) Фінансові активи

Первісне визнання і оцінка

Фінансові активи класифікуються, при первісному визнанні, відповідно як такі, що надалі оцінюються за амортизованою вартістю (AB), за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (SBICK) або за справедливою вартістю через звіт про фінансовий результат (SBЗФР). Всі фінансові активи спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс, у випадку, якщо фінансовий актив не визнається за справедливою вартістю, через звіт про фінансові результати, транзакційні витрати, які відносяться до придбання фінансового активу. Справедлива вартість при первісному визнанні найкраще підтверджується ціною транзакції.

Фінансові активи – класифікація і подальше вимірювання – бізнес модель

Бізнес-модель показує, як Компанія керує активами для того, щоб згенерувати грошові потоки – чи є метою Компанії: (i) повністю отримати контрактні грошові потоки від активів («утримувані для отримання контрактних грошових потоків»), або (ii) для отримання як контрактних грошових потоків, так і грошових потоків, які виникають від продажу активів («утримувані для отримання контрактних грошових потоків і продажу») або, якщо нічого із пунктів (i) і (ii) не підходить, фінансові активи класифікуються як «інша» бізнес модель і вимірюються через SBICK.

Бізнес модель, що визначена для групи активів (на портфельному рівні), базується на всіх відповідних доказах про діяльність, яку Компанія застосовує для досягнення цілей визначених для групи активів, які є в наявності на дату оцінки. Фактори, які розглядаються Компанією при визначенні бізнес моделі, охоплюють цілі і склад портфелю, минулий досвід стосовно того, як грошові потоки для відповідних грошових активів були отримані, як вимірюються і управляються ризики, як оцінюється ефективність активів і яку винагороду отримує керівництво.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(г) Фінансові інструменти (продовження)

Фінансові активи – класифікація і подальше вимірювання – характеристика грошових потоків

Коли бізнес моделлю є утримування активів для отримання контрактних грошових потоків і продажу, Компанія оцінює чи грошові потоки повністю представляють основну суму і відсотки («ОСВ»). Фінансові активи з вбудованим деривативами розглядаються в повному обсязі, під час визначення чи їх грошові потоки відповідають визначенню ОСВ. Роблячи таку оцінку, Компанія визначає, чи контрактні грошові потоки відповідають базовим умовам позички, наприклад відсотки включають тільки компенсацію за кредитний ризик, вартість грошей в часі, інші базові умови ризику і прибутку.

Якщо контрактні умови, які підлягають впливу ризику або волатильності, які не відповідають базовим умовам кредитної угоди, фінансові активи класифікуються і вимірюються через СВІСК. ОСВ оцінка виконується на момент первісного визнання і в подальшому не переоцінюються.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються як активи:

- за амортизованою вартістю (АВ);
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (СВІСК);
- за справедливою вартістю через звіт про фінансові результати (СВЗФР).

Фінансові активи, які в подальшому вимірюються за амортизованою вартістю

Після первісного визнання такі фінансові активи в подальшому вимірюються за амортизованою вартістю, використовуючи ефективну ставку відсотка, за мінусом витрат на знецінення. Після первісного визнання, резерв на очікувані кредитні збитки («ОКЗ») визнається для фінансових активів вимірюваних за АВ, з визнанням збитків в обліку. Фінансові активи Компанії, які є предметом до нарахування очікуваних кредитних збитків, представлені торговою і іншою дебіторською заборгованістю, короткостроковими депозитами і грошовими коштами. Компанія визначає ОКЗ і визнає чистий результат від знецінення для фінансових активів на кожну звітну дату.

Компанія не має фінансових активів, які оцінюються через СВІСК або через СВЗФР станом на 31 грудня 2019 року і 31 грудня 2018 року.

Фінансові активи – припинення визнання

Компанія припиняє визнавати фінансові активи, коли (а) активи викуплені або права на контрактні зобов'язання від активів закінчилися; або (б) Компанія передала права на отримання коштів від фінансових активів; або заключила угоду: (і) передаючи всі ризики і винагороди, пов'язані із володінням такими активами; або (ii) не передала і не утримує всі ризики і винагороди, пов'язані із володінням такими активами, але вже не утримує контроль над такими активами.

Контроль вважається утримуваним, якщо контрагент не має практичної можливості продати актив в усій повноті непов'язаній третій стороні без потреби накладання додаткових обмежень на продаж.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(г) Фінансові інструменти (продовження)

(ii) Фінансові зобов'язання – категорії вимірювання

Фінансові зобов'язання в подальшому вимірюються за АВ.

Фінансові зобов'язання – припинення визнання

Фінансові зобов'язання припиняються визнаватися, коли вони вичерпалися (наприклад, коли зобов'язання, зазначене в угоді, погашене, скасоване або закінчилось).

(д) Принципи визначення справедливої вартості

Справедлива вартість – це ціна, яка б була отримана при продажі активів або слачена за передачу зобов'язання при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості базується на припущенні, що операція продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- на основному ринку для такого активу чи зобов'язання; або
- за відсутності основного ринку, на ринку, який найбільше притаманний такому активу чи зобов'язанню.

Основний або найбільш притаманний ринок має бути доступним для Компанії.

Справедлива вартість активу чи зобов'язання оцінюється, використовуючи припущення, що учасники ринку діють в своїх економічно найкращих інтересах при визначенні ціни для активу чи зобов'язання.

Оцінка справедливої вартості нефінансових активів враховує можливість учасників ринку генерувати економічні вигоди, максимально корисно використовуючи актив або продаючи його іншому учаснику ринку, який би максимально корисно використав такий актив.

Компанія використовує техніку оцінки, яка доцільна в умовах і для якої необхідна інформація є наявна для оцінки справедливої вартості, використовуючи відповідні доступні припущення і мінімізуючи використання недоступних припущень.

Всі активи і зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю або розкриті у фінансовій звітності, класифікуються відповідно до ієрархії справедливої вартості, описаної нижче, базуючись на найнижчому рівні припущень, які є суттєвими для визначення справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1 – ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких суб'єкт господарювання може мати доступ на дату оцінки;
- Рівень 2 – вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано; і
- Рівень 3 - вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

Для активів і зобов'язань, які визнаються в фінансовій звітності на постійній основі, Компанія визначає чи відбулось переміщення між Рівнями в ієрархії під час перегляду категорій (базуючись на найнижчому рівні припущень, які є суттєвими для визначення справедливої вартості в цілому) вкінці кожного звітного періоду.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(е) Біологічні активи

Компанія класифікує поля з посівами і тваринництво як біологічні активи. Біологічні активи визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. Зміна вартості біологічних активів визнається у звіті про фінансові результати. До складу витрат на продаж входять всі витрати, які були б необхідні для продажу активів.

(i) Тваринництво

Тваринництво Компанії складається з рогатої худоби для відновлення стада, корів, утримуваних для виробництва молока.

Справедлива вартість рогатої худоби визначається на основі розрахунку дисконтованих грошових потоків.

(ii) Поля під посівами

Справедлива вартість полів під посівами визначається на основі грошових потоків, які будуть отримані від продажу зібраного врожаю враховуючи майбутні витрати і ризики, які будуть притаманні в процесі трансформації.

Компанія класифікує біологічні активи як поточні і довгострокові в залежності від середнього строку життя кожного виду біологічних активів.

(є) Запаси

Запаси вимірюються за меншою з двох величин: собівартістю та чистою вартістю реалізації.

Собівартість запасів базується на принципі перше надходження - перший видаток (ФІФО) і включає витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан. Собівартість сільськогосподарської продукції, перенесеної із біологічних активів, оцінюється за її справедливою вартістю в момент збору врожаю за вирахуванням витрат на продаж.

У випадку виробництва запасів і незавершеного виробництва, витрати включають відповідну частку загальновиробничих витрат, розподілену на основі нормальної операційної потужності.

Чиста вартість реалізації – це оцінювана ціна реалізації при звичайній операційній діяльності за вирахуванням витрат на доробку і продаж.

(ж) Сільськогосподарська продукція

Компанія класифікує зібраний врожай як сільськогосподарську продукцію. Сільськогосподарська продукція, зібрана із біологічних активів, оцінюється за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж в момент збору врожаю. В подальшому така вартість і є собівартістю при застосуванні МСБО 2 «Запаси» або іншого застосовного стандарту.

(з) Аванси постачальникам

Аванси постачальникам оцінюються за собівартістю за вирахуванням витрат від знецінення.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(и) Знецінення

(i) Фінансові активи

Компанія розраховує очікувані кредитні збитки (ОКЗ) і визнає чисті витрати від знецінення фінансових активів на кожну звітну дату. Компанія застосовує, відповідно до МСФЗ 9, спрощений підхід для розрахунку очікуваних кредитних збитків, який використовує розрахунок очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового інструменту до всієї торгової дебіторської заборгованості. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії фінансового інструменту є ОКЗ, які є результатом від всіх можливих подій дефолту протягом строку існування фінансового інструменту. Оцінка ОКЗ відображає: (i) об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей в часі і (iii) обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

На кожну звітну дату Компанія оцінює чи балансова вартість активів, оцінюваних за собівартістю, має ознаки знецінення. Фінансовий актив має ознаки знецінення, якщо відбулися одна або більше подій, що мають визначаючий вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Докази, які свідчать про те, що фінансовий актив знецінений, містять наступну доступну інформацію:

- суттєві фінансові труднощі у позичальника;
- порушення умов контракту, таких як дефолт;
- є вірогідність, що позичальник увійде у процедуру банкрутства.

(ii) Нефінансові активи

Балансова вартість нефінансових активів інших, ніж запаси і біологічні активи, переглядається на кожну звітну дату для того, щоб визначити чи є індикатори, які свідчать про знецінення. Якщо існують такі індикатори, тоді визначається відшкодовувана вартість активу. Для гудвілу і нематеріальних активів, які мають визначений строк корисного використання або які ще не доступні, для визначення відшкодовуваної вартості оцінка робиться на кожну звітну дату.

Витрати від знецінення визнаються тоді, коли балансова вартість активу або його одиниці, що генерує грошові потоки, перевищує відшкодовувану вартість. Одиниця, що генерує грошові потоки, це найменша ідентифікована група активів, яка генерує грошові потоки, які в достатній мірі незалежні від інших груп активів. Витрати від знецінення визнаються витратами періоду. Витрати від знецінення, які стосуються одиниць, що генерують грошові потоки, спочатку розподіляються таким чином, щоб зменшити вартість гудвілу, який стосується цієї одиниці, і вже потім зменшує балансову вартість активів в цій групі на пропорційній основі.

Відшкодовувана вартість активу або одиниці, що генерує грошові потоки, є більшою із її вартості використання і справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. При визначенні вартості використання очікувані майбутні грошові потоки дисконтуються до їх приведеної вартості, використовуючи ставку дисконтування (до оподаткування), яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей в часі і ризики, притаманні активу.

Активи групи не генерують окремі грошові потоки. Якщо є ознаки того, що активи мають бути знецінені, тоді відшкодовувана вартість визначається для одиниці, що генерує грошові потоки, до якої належать активи.

Витрати від знецінення гудвілу не відновлюються. По відношенню до інших витрат від знецінення активів, визнаних в попередніх періодах, на кожну звітну дату оцінюються індикатори, чи витрати збільшились, зменшались або вже не існують. Витрати від знецінення сторнуються, якщо були зміни в оцінках, які використовувались при визначенні відшкодовуваної вартості. Витрати від знецінення сторнуються тільки в розмірі, в якому балансова вартість активу не буде перевищувати вартість активу за мінусом накопиченої амортизації, якби знецінення не відбувалося.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(i) Забезпечення

Забезпечення визнаються, якщо в результаті минулих подій у Компанії виникли юридичні чи контрактні зобов'язання, які можуть бути достовірно оцінені і існує вірогідність відтоку майбутніх економічних вигід, які будуть потрібні для того, щоб погасити зобов'язання. Забезпечення розраховуються шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків, використовуючи ставку дисконтування (до оподаткування), яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей в часі і ризиків, які притаманні цьому зобов'язанню.

(ii) Державні субсидії

Законодавство України передбачає низку різноманітних державних субсидій і податкових вигід для компаній, які задіяні в аграрній галузі. Вище зазначені субсидії і подібні привілеї визначаються Верховною Радою (Парламентом) України і регулюються Кабінетом міністрів України, а також місцевими адміністраціями.

Державні субсидії первісно визнаються в звіті про фінансовий стан як відстрочені доходи, якщо є обґрунтована впевненість, що вони будуть отримані, і що Компанія буде відповідати вимогам, необхідним для отримання цих субсидій. Субсидії визнаються як інші операційні доходи на систематичній основі в тому періоді, в якому вони отримані.

Субсидії, які стосуються активів, визнаються відстроченими доходами і систематично визнаються доходами періоду протягом строку корисного використання активу.

(i) Державні субсидії, які стосуються вирощування сільськогосподарської продукції

Розміри таких субсидій визначаються на основі сум, передбачених в Державному бюджеті для такого виду субсидій у відповідному році. Розподілення цих сум проводиться уповноваженими державними органами. Суми відшкодування визначаються на основі різних факторів, таких як: площа посівів, сума і якість придбаної рогатої худоби тощо.

(ii) Часткова компенсація фінансових витрат та інші субсидії

Компанія також може отримувати частину державних субсидій як частину відшкодування відсотків на кредити. Сума субсидій на відшкодування відсотків може бути надана в межах сум, передбачених в Державному бюджеті для такого типу субсидій на умовах, встановлених Кабінетом Міністрів.

Компанія отримує відшкодування за різноманітними державними програмами за придбання сільськогосподарської техніки, виробленої в Україні, страхування посівів і витрати на добрива, що вироблені в Україні. Виробники сільськогосподарської продукції мають витримати певні критерії, для того, щоб мати змогу отримати такі субсидії.

(iii) Податок на прибуток

Компанія звільнена від сплати податку на прибуток. Компанія оперує в межах спрощеного податкового режиму, який дозволяє сплачувати фіксований податок розрахований в 2019 році як 0,95% вартості землі, яка використовується у сільському господарстві і визначається державними органами влади (2018: 0,95%). Для того, щоб відповідати вимогам спрощеного режиму і отримати статус платника сільськогосподарського податку, підприємство повинно бути залучено у сільськогосподарське виробництво, і дохід від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва має перевищувати 75% загальних продажів підприємства.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(к) Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Компанія визнає дохід від реалізації від наступних основних джерел:

- продаж сільськогосподарської продукції, як-от: пшениця, ячмінь, ріпак, соняшник, цукровий буряк і т.д.;
- продаж молока і цукру;

Дохід від реалізації є доходом, який виникає в ході звичайної діяльності Компанії. Дохід від реалізації товарів визнається в момент, коли контроль над товарами переданий, а саме коли товари доставлені до покупця і покупець має повне право розпоряджатися товарами і не існує невиконаних зобов'язань, які могли б впливати на отримання покупцем товару. Передача відбувається тоді, коли товари доставлені у визначене місце призначення, ризики старіння і знецінення товару передані покупцю, і покупець прийняв товари відповідно до контракту, або строки повернення товару минули, або Компанія має об'єктивні докази того, що всі критерії отримання товару були виконані.

Дохід від контрактів із покупцями визнається в сумі ціни операції за вирахуванням знижок, повернень і податку на додану вартість, експортного мита і інших подібних обов'язкових платежів. Ціною операції є сума відшкодування, яку розраховує отримати Компанія в обмін на передачу контролю над товарами або послуги покупцям, виключаючи суми, отримані від імені третьої сторони і платежі покупцем перевищують один рік. Як наслідок, Компанія не робить коригування ціни операції на вартість грошей в часі.

(л) Фінансові доходи і витрати

Фінансові доходи складаються із:

- Доходів по відсоткам від інвестованих коштів;
- Доходів від дивідендів; і
- Доходів від курсових різниць, які виникли по кредитах і інших транзакцій, зазначених вище.

Дохід по відсоткам визнається за методом нарахування, використовуючи ефективну ставку відсотка. Дохід від дивідендів визнається на дату, коли в Компанії виникли права на отримання таких платежів.

Фінансові витрати складаються із:

- Витрат по відсоткам по кредитах; Курсових різниць, пов'язаних із кредитами в іноземній валюті;
- Витрат від знецінення фінансових активів, за вирахуванням витрат від знецінення торгової і іншої дебіторської заборгованості, які визнані у складі інших операційних витрат

(м) Згортання

Фінансові активи і зобов'язання згортаються і чисті суми визнаються у фінансовій звітності тільки тоді, коли є юридичне право на згортання таких сум, і є намір одночасно закрити активи і зобов'язання на чистій основі.

(н) Припинена діяльність

Припинена діяльність є частиною бізнесу, що представляє окрему основну ланку бізнесу або географічну територію операцій, які вибули або які утримуються для продажу, або є дочірньою компанією, придбаною виключно з метою перепродажу. Класифікація припиненої діяльності відбувається, коли відбулось вибуття або коли діяльність відповідає критеріям, як активи утримувані для продажу, якщо таке відбувається раніше. Коли діяльність класифікується як припинена діяльність, подається порівняльний звіт про сукупний дохід, який показує результати, за умови, що припинена діяльність вже відбулась у порівняльному періоді. Компанія не має операцій, що класифікуються як діяльність, що зупиняється на кінець звітного періоду.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(о) Нові та змінені МСФО стандарти, які вступили в дію в поточному році

Наступні змінені стандарти почали діяти починаючи з 01 січня 2019 року, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

- КТМФЗ 23 «Невизначеність щодо підходів до податку на прибуток» (випущено 7 червня 2017 року і набрано чинності для річної звітності за період, починаючи з 01 січня 2019 року).
- «Особливості передплати із негативним відшкодуванням» – поправки до МСФЗ 9 (випущено 12 жовтня 2017 і набрано чинності для річної звітності за період, починаючи з 01 січня 2019 року).
- Поправки до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» (випущено 12 жовтня 2017 і набрано чинності для річної звітності за період, починаючи з 01 січня 2019 року).
- Щорічні удосконалення МСФЗ (цикл 2015-2017 років) – зміни до МСФЗ 3, МСФЗ 11, МСБО 12 і МСБО 23 (випущено 12 грудня 2017 року і набрано чинності для річної звітності за період, починаючи з 01 січня 2019 року).
- Поправки до МСБО 19 «Планові поправки, скорочення або врегулювання» (випущено 7 лютого 2018 року і набрано чинності для річної звітності за період, починаючи з 01 січня 2019 року).

Також було прийнято МСФЗ 16 «Оренда», починаючи з 1 січня 2019 року з використанням повного ретроспективного підходу.

(п) Нові і переглянуті МСФО Стандарти, які випущені, але ще не вступили в дію

- *МСФО 17 Страхові Контракти*

Новий стандарт визначає принципи для визнання, оцінки, представлення і розкриття страхових контрактів і замінює МСФЗ 4 «Страхові контракти». Стандарт визначає Загальну модель, яка модифікована для страхових контрактів з умовами прямої участі, описаної як Підхід до змінної плати. Загальна модель є спрощеною, якщо задовольняються певні умови виміру зобов'язання для залишкового покриття, використовуючи Підхід Розподілу Премії. Загальна модель буде використовувати поточні припущення для визначення суми, часу і невизначеності майбутніх грошових потоків і буде явно вимірювати витрати такої невизначеності, беручи до уваги ринкові ставки відсотка і вплив можливостей і гарантій страхувальників. Застосування Стандарту ймовірно принесе суттєві зміни до процесів і систем підприємства і потребуватиме більше координаційних зусиль між різними функціями бізнесу, зокрема й фінанси, актуарні розрахунки і ІТ. Стандарт вступає в дію, починаючи із 01 січня 2021 року. Він буде застосовуватися ретроспективно, якщо це доцільно, в іншому випадку модифікований підхід або підхід по справедливій вартості буде дозволено до застосування. Керівництво Компанії не вважає, що застосування Стандарту в майбутньому матиме вплив на фінансову звітність Компанії.

- *МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» і МСБО 28 (зміни) «Продаж або внесок активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством»*

Зміни до МСФЗ 10 і МСБО 28 пов'язані із ситуаціями, коли відбувається продаж або внесок активів між інвестором і його асоційованим або спільним підприємством. Зміни, зокрема, вказують, що доходи або витрати від втрати контролю над дочірнім підприємством, яке не містить бізнес-складової в операції із асоційованим або спільним підприємством, яке обліковується використовуючи метод участі в капіталі, визнаються у фінансових результатах материнської компанії, тільки в тій мірі, яка не відноситься до частки інвестора в такому асоційованому або спільному підприємстві. Подібно, доходи або витрати, які є результатом переоцінки інвестицій, утримуваних в іншу дочірню компанію (яка стала асоційованим або спільним підприємством, які обліковуються за методом участі в капіталі) по справедливій вартості, визнаються в колишній материнській компанії в доходах і витратах тільки в мірі, яка не відноситься до частки інвестора в нове асоційоване або спільне підприємство. Початкова дата застосування ще не встановлена Радою МСФЗ, однак дострокове застосування цієї правки дозволено. Керівництво Компанії не передбачає, що застосування цих правок може мати вплив на фінансову звітність Компанії.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(п) Нові і переглянуті МСФО Стандарти, які випущені, але ще не вступили в дію (продовження)

- Інші Зміни

Зміни	Дійсні для річного періоду або пізніше починаючи з
Зміни до МСБО 1 – Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових	1 січня 2022
Зміни до МСБО 1 і МСБО 8: Визначення поняття матеріали	1 січня 2020
Зміни до МСФЗ 3 Об'єднання бізнесу	1 січня 2020
Зміни до МСФЗ 9, МСБО 39 і МСФЗ 17: Реформа базової процентної ставки	1 січня 2020
Зміни Концептуальної основи фінансової звітності	1 січня 2020

Керівництво Компанії передбачає, що застосування цих Стандартів і Інтерпретацій не буде мати суттєвого ефекту на фінансову звітність Компанії в майбутніх періодах.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

4. Основні засоби

	Земля	Будівлі	Машини і обладнання	Транспортні засоби	Офісне і інше обладнання	Незавершене будівництво	Всього
<i>За собівартістю</i>							
На 1 січня 2018 (неаудійовано)	15	68,440	298,416	8,570	11,379	105,066	491,886
Надходження (неаудійовано)	1,957	2,112	5,737	-	1,597	21,289	32,692
Вибуття (неаудійовано)	-	(388)	(9,073)	(99)	(410)	-	(9,970)
Переведення з незавершеного будівництва (неаудійовано)	-	38,383	46,146	-	982	(85,511)	-
Переведення активів з прав користування в основні засоби (неаудійовано)	-	-	660	708	-	-	1,368
На 31 грудня 2018	1,972	108,547	341,886	9,179	13,548	40,844	515,976
Надходження	759	46	4,822	1,803	3,948	34,429	45,807
Вибуття	-	-	(12,444)	-	-	-	(12,444)
Переведення з незавершеного будівництва	-	53,152	8,753	-	-	(61,905)	-
Переведення активів з прав користування в основні засоби	-	-	15,617	2,310	-	-	17,927
На 31 грудня 2019	2,731	161,745	358,634	13,292	17,496	13,368	567,266
Амортизація і знецінення							
На 1 січня 2018 (неаудійовано)	-	(12,060)	(112,795)	(4,620)	(5,798)	-	(135,273)
Амортизаційні витрати (неаудійовано)	-	(5,161)	(50,568)	(1,248)	(2,545)	-	(59,522)
Вибуття (неаудійовано)	-	149	7,125	99	229	-	7,602
Переведення накопиченої амортизації активів з прав користування (неаудійовано)	-	-	(550)	(555)	-	-	(1,105)
На 31 грудня 2018	-	(17,072)	(156,788)	(6,324)	(8,114)	-	(188,298)
Амортизаційні витрати	-	(8,398)	(56,164)	(1,297)	(3,119)	-	(68,978)
Вибуття	-	-	7,315	76	1	-	7,392
Переведення накопиченої амортизації активів з прав користування	-	-	(14,321)	(1,834)	-	-	(16,155)
На 31 грудня 2019	-	(25,470)	(219,958)	(9,379)	(11,232)	-	(266,039)
Чиста балансова вартість							
На 31 грудня 2018	1,972	91,475	185,098	2,855	5,434	40,844	327,768
На 31 грудня 2019	2,731	136,275	138,676	3,913	6,264	13,368	301,257

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)**4. Основні засоби (продовження)**

Підхід до оцінки за моделлю собівартості забезпечує визначення вартості, використовуючи економічний принцип, що покупець заплатить за актив не більше, ніж вартість отримання активу подібного використання шляхом придбання або будівництва. Керівництво Компанії вирішило обрати модель оцінки основних засобів за собівартістю, оскільки це дає більш достовірну інформацію щодо вартості основних засобів.

Станом на 31 грудня 2019 року і 31 грудня 2018 року чиста балансова вартість основних засобів у заставі по банківських кредитах становила:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Будівлі	51,811	-
Машини і обладнання	82,507	121,848
Транспортні засоби	795	1,212
	135,113	123,060

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

5. Активи з права користування

	Земля	Машини і обладнання	Транспортні засоби	Всього
Собівартість				
На 1 січня 2018 (неаудійовано)	501,000	16,501	3,989	521,490
Надходження (неаудійовано)	5,055	52,616	2,885	60,556
Вибуття (неаудійовано)	-	(660)	(708)	(1,368)
На 31 грудня 2018	506,055	68,457	6,166	580,678
Надходження	15,468	32,010	5,378	52,856
Вибуття	-	(15,617)	(2,310)	(17,927)
На 31 грудня 2019	521,523	84,850	9,234	615,607
Амортизація і знецінення				
На 1 січня 2018 (неаудійовано)	(106,409)	(9,892)	(2,088)	(118,389)
Амортизаційні нарахування (неаудійовано)	(23,765)	(8,442)	(1,001)	(33,208)
Вибуття (неаудійовано)	-	550	555	1,105
На 31 грудня 2018	(130,174)	(17,784)	(2,534)	(150,492)
Амортизаційні нарахування	(32,852)	(16,538)	(1,861)	(51,251)
Вибуття	-	14,321	1,834	16,155
На 31 грудня 2019	(163,026)	(20,001)	(2,561)	(185,588)
Чиста балансова вартість				
Станом на 31 грудня 2018	375,881	50,673	3,632	430,186
Станом на 31 грудня 2019	358,497	64,849	6,673	430,019

Компанія орендує землю для операційної діяльності. Договори оренди землі в основному укладені на фіксований термін від 2 до 49 років. Платежі по оренді, що пов'язані із короткостроковими контрактами, визнаються витратами періоду. Умови оренди узгоджуються на індивідуальній основі і містять широкий набір обов'язків і умов. Договори оренди не містять фінансових ковенантів, однак орендовані активи не можуть бути використані у якості застави чи для цілей отримання позик. Оренда визнається як актив з права користування і відповідних зобов'язань на дату, коли актив став доступним для використання Компанією.

Кожний платіж по оренді розподіляється між зобов'язанням і фінансовими витратами. Фінансові витрати визнаються витратами періоду таким чином, щоб забезпечити постійну періодичну ставку відсотка на залишок зобов'язання для кожного періоду.

Компанія застосувала модель собівартості для оцінки активів з права користування. Активи з права користування амортизуються за прямолінійним методом протягом найкоротшого з періодів: строку корисного використання або строку дії договору оренди. Додатково, вартість активів з права користування періодично зменшується на суму витрат від знецінення, і коригується на деякі переоцінки орендних зобов'язань. Активи і зобов'язання, які виникають внаслідок оренди, первісно визнаються на основі теперішньої вартості.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

6. Дочірні та асоційовані підприємства

Склад інвестицій станом на 31 грудня представлений нижче:

	Частка володіння в 2019 році	Балансова вартість інвестицій у 2019	Частка володіння в 2018	Балансова вартість інвестицій у 2018
ТОВ «Аскольд-Агро-Техна»	100%	30,279	100%	30,279
ТОВ «Дзендзелівка-Агро»	100%	5,050	100%	5,050
ТОВ «Кишенці Фрутс»	52,47%	1,907	52,47%	1,907
ТОВ «Безпечна»	100%	40	100%	40
ТОВ «Хижня»	100%	20	100%	20
ТОВ «Добра-Красноставка»	100%	15	100%	15
ТОВ «Марійка»	-	-	100%	4,150
ТОВ «Бен Агро»	50%	14	100%	14
ТОВ «Масло-Союз»	14%	1,260	14%	1,260
ТОВ «Пуск»	2,7%	15	2,7%	15
ТОВ «Блу Оіл Компані»	0,2%	1	0,2%	1
БФ «Кишенці»	100%	-	100%	-
ФГ Іжко	-	-	-	-
		38,601		42,751

Компанія не має частки власності в підприємстві ФГ Іжко, яке була заснована в 2017 році. Однак Компанія отримує всі результати операційної діяльності підприємства, а також контролює чисті активи підприємства, і має можливість управляти операційною діяльністю підприємства, суттєво впливаючи на його результати.

27 лютого 2019 року Компанія продала 100% корпоративних прав в ТОВ «Марійка», які належали ТОВ «Кишенці», дочірньому підприємству ТОВ «Кишенці Фрутс». В результаті цієї операції, Компанія продовжує повністю контролювати продане підприємство.

В жовтні 2018 року Компанія придбала частку 14% (1,260 тис. грн) в асоційованому підприємстві ТОВ «Масло-Союз», яке є новоствореним підприємством для виробництва сиру, масла, і розташоване недалеко від місця розташування Компанії. Відповідно до угоди між засновниками, Компанія має частку у сумі 14% прав участі в голосуваннях на зустрічах засновників підприємства, і приймає участь в усіх суттєвих фінансових і операційних рішеннях підприємства. Таким чином, Компанія визначила, що вона має суттєвий вплив на підприємство, навіть за умови, що вона володіє тільки 14% прав голосу.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

7. Нематеріальні активи

	Програми	Емфітевзис	Всього
Собівартість			
На 1 січня 2018 (неаудійовано)	124	18,439	18,563
Надходження (неаудійовано)		10,632	10,632
На 31 грудня 2018	124	29,071	29,195
Надходження	50	7,764	7,814
На 31 грудня 2019	174	36,835	37,009
Амортизація			
На 1 січня 2018 (неаудійовано)	(96)	(546)	(642)
Амортизаційні нарахування (неаудійовано)	(26)	(421)	(447)
На 31 грудня 2018	(122)	(967)	(1,089)
Амортизаційні нарахування	(32)	(499)	(531)
На 31 грудня 2019	(154)	(1,466)	(1,620)
Чиста балансова вартість			
На 31 грудня 2018	2	28,104	28,106
На 31 грудня 2019	20	35,369	35,389

8. Біологічні активи

Наступні припущення були зроблені для того, щоб визначити справедливую вартість біологічних активів:

- Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції базується на очікуваному обсязі зібраного врожаю. Для молочного напрямку дохід від реалізації розраховується на основі кількості виробленого молока протягом продуктивного життя корови після звітної дати, а також очікуваній кількості м'яса в результаті забою.
- Середня тривалість продуктивного життя корови визначається на основі статистичної інформації.
- Ціни на сільськогосподарську продукцію і м'ясо отримані із ринкових джерел. Ціна на молоко визначається умовами контракту.
- Виробничі витрати і витрати на продаж базуються на основі актуальних операційних витрат.
- Припускається, що зростання цін, так само як і зростання витрат на виробництво і собівартість продажів, будуть на рівні росту індексу споживчих цін в Україні.

Основні припущення представляють оцінку керівництва майбутніх трендів в сільськогосподарському і скотарському бізнесі, базуючись на зовнішніх і внутрішніх джерелах інформації.

Суттєві вхідні дані, яких немає у відкритому доступі, використані для оцінки справедливої вартості посівів, наступні:

- Ставка дисконтування 19% (2018: 19%).
- Врожайність культур (6,5 тон з гектара для озимої пшениці, і 6,57 тон з гектара для озимого ячменю) (2018: 6,5 тон з гектара для озимої пшениці і 6,5 тон з гектара для озимого ячменю).
- Ціна на культури (4,168 грн за тону озимої пшениці і 3,955 грн за тону озимого ячменю) (2018: 5,416 грн за тону озимої пшениці і 5,483 грн за тону озимого ячменю).

Суттєві вхідні дані, яких немає у відкритому доступі, використані для визначення справедливої вартості корів, наступні:

- Ставка дисконтування (10.4%) (2018: 10.4%);
- Ціна на молоко (9,0 грн. за літр) (2018: 8,0 грн. за літр);
- Надої молока з корови за рік (9,675 літрів з корови) (2018: 9,279 літрів з корови).

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

8. Біологічні активи (продовження)

Суттєве збільшення (зменшення) в цих вхідних даних спричинило б суттєве зменшення (збільшення) справедливої вартості. Збільшення ставки дисконтування призводить до зменшення справедливої вартості, в той час як збільшення цін і врожайності призводить до збільшення вартості.

Наступна таблиця представляє зміни в балансовій вартості біологічних активів протягом року, що закінчився 31 грудня:

Довгострокові біологічні активи	На 31 грудня 2019		На 31 грудня 2018	
	Одиниця	Сума	Одиниця	Сума
Тварини, голови				
Рогата худоба	3,202	115,586	2,600	72,553
Інші		8		8
		115,594		72,561
Поточні біологічні активи				
Тварини, голови				
Рогата худоба	26	94	33	134
Посіви, гектари				
Озима пшениця	1,908	13,917	2,147	35,688
Озимий ячмінь	1,177	5,808	839	14,422
Озимий ріпак			1,190	17,348
		19,819		67,592
Всього біологічних активів		135,413		140,153

Наступна таблиця представляє зміни в балансовій вартості біологічних активів протягом року, що закінчився 31 грудня:

	На 31 грудня 2019			На 31 грудня 2018 (неаудійовано)		
	Тварини	Посіви	Всього	Тварини	Посіви	Всього
На початок періоду	72,695	67,458	140,153	56,573	59,449	116,022
Понесені витрати	129,307	476,846	606,153	149,442	453,432	602,874
Дохід від переоцінки	37,935	38,037	75,972	10,678	99,986	110,664
Зібраний врожай	(126,620)	(562,521)	(689,141)	(141,957)	(545,409)	(687,366)
Придбання	11,889	-	11,889	5,874	-	5,874
Вибуття	(9,613)	-	(9,613)	(7,915)	-	(7,915)
На кінець періоду	115,593	19,820	135,413	72,695	67,458	140,153

Нараховані витрати за період представлені нижче:

	2019			2018 (неаудійовано)		
	Тварини	Посіви	Всього	Тварини	Посіви	Всього
Матеріали	86,612	218,254	304,866	100,098	206,523	306,621
Амортизація	16,299	114,338	130,637	18,837	109,172	128,009
Заробітна плата	17,012	67,132	84,144	19,661	64,099	83,760
Запасні частини	4,010	22,874	26,884	4,634	21,840	26,474
Послуги	3,005	48,545	51,550	3,473	46,352	49,825
Інше	2,369	5,703	8,072	2,739	5,446	8,185
	129,307	476,846	606,153	149,442	453,432	602,874

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

8. Біологічні активи (продовження)

Зібраний врожай за період представлений нижче:

	2019	2018 (неаудійовано)
Зернові	435,996	458,493
Молоко	126,620	86,917
	562,616	545,410

Обсяги зібраного врожаю в натуральному вираженні представлено нижче:

(в тонах)	2019	2018 (неаудійовано)
Цукровий буряк	81,020	112,810
Кукурудза	32,558	29,287
Молоко	14,878	11,788
Пшениця	13,786	15,233
Ячмінь	6,944	6,066
Соняшник	6,142	6,937
Соя	3,889	4,979
Ріпак	2,666	1,980
Квасоля	783	1,091
Нут	276	640
Сочевиця	27	59
Горох	-	143
	162,969	191,013

Зміни в ключових припущеннях, використаних при визначенні справедливої вартості біологічних активів, мали б наступний вплив на справедливую вартість:

	2019	2018 (неаудійовано)
10% збільшення ціни на молоко	44,679	36,010
10% зменшення ціни на молоко	(44,679)	(36,010)
10% збільшення надою молока на корову	44,679	36,010
10% зменшення надою молока на корову	(44,679)	(36,010)
10% збільшення ціни на озимі культури	7,364	12,451
10% зменшення ціни на озимі культури	(7,364)	(12,451)
10% збільшення виробничих витрат	(41,346)	(68,058)
10% зменшення виробничих витрат	41,346	68,058
10% збільшення ставки дисконтування	(2,750)	(2,785)
10% зменшення ставки дисконтування	2,750	2,785

Стратегія управління ризиками, пов'язаними з сільськогосподарською діяльністю

Компанії притаманні наступні ризики, пов'язані із сільськогосподарською діяльністю:

(i) Регуляторні ризики

Компанія є суб'єктом українського законодавства і регуляторної політики, які можуть змінюватись в умовах мінливого середовища.

Для мінімізації таких ризиків, керівництво Компанії розробило процедури для роботи з такими змінами. Також Компанія є членом Всеукраїнської Аграрної Ради (www.uacouncil.org), яка є недержавною організацією, що захищає інтереси аграріїв в державних органах влади України.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

8. Біологічні активи (продовження)

(ii) Ризики попиту і пропозиції

Компанії притаманний ризик зміни ціни на сільськогосподарську продукцію. Для управління цим ризиком, Компанія диверсифікує набір вирощуваної сільськогосподарської продукції, яка має різні тренди зміни ціни. Також керівництво регулярно аналізує тренди на очікувану врожайність і ціни.

(iii) Ризик несприятливих погодних умов

Сільськогосподарська діяльність стикається із ризиком несприятливих погодних умов, таких як засуха, заморозки, надмірні дощові опади протягом сезону збору врожаю або посівної.

Компанія управляє цим ризиком шляхом:

- використання найкращих практик в сільськогосподарському бізнесі;
- диверсифікує вирощування сільськогосподарської продукції на різних територіях;
- регулярно проводить огляд посівів на полях агрономами, а також, за необхідності, подає додатковий полив або засоби захисту рослин і добрива.

(iv) Епідемії на території України

Спалах епідемії африканського свинячого грипу (АСГ) було зареєстровано на території України протягом декількох попередніх років. В той час керівництво Компанії розробило План з екологічних заходів по охороні здоров'я та безпеки з визначенням всіх необхідних процедур і попереджувальних заходів, і суворо дотримується застосування цих заходів для того, щоб мінімізувати ризик нових інфекцій.

9. Запаси

Запаси станом на 31 грудня:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Сільськогосподарська продукція, зокрема:	18,162	54,571
Кукурудза	10,331	11,756
Соя	1,125	13,785
Ячмінь	2,374	4,297
Квасоля	1,297	1,145
Пшениця	840	5,202
Нут	794	10,147
Соняшник	-	3,321
Сочевиця	522	564
Молоко	38	190
Цукровий буряк	-	1,030
Інша продукція	841	3,134
Сировина	46,657	48,959
Цукор	39,119	53,628
Незавершене виробництво	34,257	25,677
Інші товари	2,905	1,778
Всього запасів	141,100	184,613

Станом на 31 грудня 2019 і 2018 років, незавершене виробництво в сумі 34,257 тис. грн. і 25,677 тис. грн. відповідно складається з витрат на обробку полів, які будуть засіяні в 2020 і 2019 роках відповідно, і якщо біологічні активи на цих полях не були визнані.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

10. Торгова та інша дебіторська заборгованість

Торгова та інша дебіторська заборгованість на 31 грудня:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Торгова дебіторська заборгованість	11,084	35,760
Забезпечення на знецінення	(1,472)	(6,181)
	9,612	29,579
Передплати постачальникам	8,322	21,205
ПДВ до отримання	636	1,118
Інша дебіторська заборгованість	42,325	36,667
	51,283	58,990
Забезпечення на знецінення	(6,019)	-
	45,264	58,990
Всього торгова та інша дебіторська заборгованість	54,876	88,569

Аналіз по кредитній якості торгової та іншої дебіторської заборгованості наступний:

	2019			2018		
	Середньо- зважений відсоток знецінення	Торгова дебіторська заборго- ваність	Очікуваний кредитний збиток	Середньо- зважений відсоток знецінення	Торгова дебіторська заборго- ваність	Очікуваний кредитний збиток
<i>Прострочена, але не знецінена</i>						
Ані прострочена, ані знецінена	2.57%	5,973	(154)	8.97%	24,316	(2,181)
- від 1 до 90 днів прострочки	6.87%	3,643	(250)	24.17%	7,622	(1,843)
- від 91 до 180 днів прострочки	18.75%	200	(38)	39.95%	1,412	(564)
- від 181 до 270 днів прострочки	18.96%	294	(56)	50.12%	1,541	(773)
- від 271 до 360 днів прострочки	57.47%	-	-	71.81%	173	(124)
- більше ніж 361 день прострочки	100.00%	974	974	100.00%	696	(696)
Всього не знецінена дебіторська заборгованість		11,084	(1,472)		35,760	(6,181)

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

11. Грошові кошти і їх еквіваленти

Стаття «Грошові кошти і їх еквіваленти» представлена тільки грошовими коштами в банку станом на 31 грудня 2019 і 31 грудня 2018 років.

12. Статутний капітал

Структура власності станом на 31 грудня представлена:

На 31 грудня 2019

Герріт Тонкенс
Беренд Попке ван дер Велде
Корнеліус Хузінга
Крячко Оксана Василівна
Всього статутний капітал

Зареєстрований капітал	% в статутному капіталі
3,810	42,5%
3,810	42,5%
1,166	13%
179	2%
8,965	100%

На 31 грудня 2018

Герріт Тонкенс
Беренд Попке ван дер Велде
Корнеліус Хузінга
Крячко Оксана Василівна
Всього статутний капітал

Зареєстрований капітал	% в статутному капіталі
3,810	42,5%
3,810	42,5%
1,166	13%
179	2%
8,965	100%

13. Державні субсидії

Довгострокова частина державних субсидій
Поточна частина державних субсидій
Всього відстрочений дохід

2019	2018
19,619	18,091
5,234	4,523
24,853	22,614
22,614	-
7,712	23,394
(5,473)	(780)
24,853	22,614

На початок періоду
Отримані державні субсидії, пов'язані з активами
Визнані доходи по державним субсидіям, пов'язаним з активами
На кінець періоду

Компанія отримала грошову компенсацію від уряду України за будівництво молочної ферми і придбання сільськогосподарської техніки і обладнання. Компанія вирішила використовувати підхід визнання відстрочених доходів у звіті про фінансовий стан. Застосувавши такий підхід, Компанія визнала зобов'язання, які будуть визнані доходами в звіті про сукупний дохід на рівномірній основі протягом строку використання активів, за які були отримані субсидії.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

14. Кредити

Ця Примітка надає інформацію стосовно контраktivних умов банківських кредитів Компанія:

	На 31 грудня 2019	Грошові потоки	Рекласифікація з довгострокової в поточну частину	Курсові різниці	Нараховані відсотки	На 31 грудня 2018
Довгострокові зобов'язання						
Довгострокові кредити	183,794	70,864	(82,511)	(45,989)	-	241,430
	183,794	70,864	(82,511)	(45,989)	-	241,430
Поточні зобов'язання						
Поточна частина довгострокових кредитів	83,114	(81,848)	82,511	(4,866)	-	87,317
Короткострокові кредити	78,000	(17,504)	-	(6,124)	-	101,628
Відсотки до сплати	1,672	(47,031)	-	464	42,912	5,327
	162,786	(146,383)	82,511	(10,526)	42,912	194,272
Всього зобов'язань по кредитам	346,580	(75,519)	-	(56,515)	42,912	435,702

Станом на 31 грудня 2019 року і на 31 грудня 2018 року балансова вартість банківських кредитів дорівнювала їх справедливій вартості.

Детальний перелік кредитів Компанії станом на 31 грудня 2019 року і на 31 грудня 2018 року наведено нижче:

Банк/Позичальник	Валюта кредиту	Дата погашення	Ставка відсотка	Сума позики на 31.12.2019	Сума позики на 31.12.2018
ФМО	USD	25.01.2021	1.9%+Libor	85,688	199,894
ФМО	USD	25.05.2025	1.9%+Libor	160,319	128,853
Піреус Банк	USD	22.12.2023	7%	20,901	-
Всього довгострокові позики				266,908	328,747
ЄБРР	USD	на вимогу	8%	-	39,089
РБА (кредитна лінія)	UAH	10.03.2021	19,4%	78,000	31,500
ДДЕ Фарм АГ	CHF	01.12.2019	10%	-	28,248
ІРІГАТОР	UAH	21.10.2019	0%	-	2,791
Всього короткострокові позики				78,000	101,628
Відсотки до сплати				1,672	5,327
Всього зобов'язання по кредитам				346,580	435,702

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

14. Кредити (продовження)

Графік погашення кредитів станом на 31 грудня є наступним:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Менше року	161,551	188,944
1-3 роки	58,131	140,328
3-5 років	126,898	101,010
Всього кредитів	346,580	430,282

Зобов'язання за всіма кредитними угодами, укладеними станом на 31 грудня 2019 року, забезпечені основними засобами. Чиста балансова вартість основних засобів у заставі представлена у Примітці 5.

Зобов'язання за кредитною угодою, укладеною з ФМО, забезпечені основними засобами і гарантіями від Герріте Тонкена, Беренда ван дер Велде і Тонкенс Холдінг ГМБХ, який представлений директором Геррітом Тонкеном.

Ковенанти

Як розкрито, Компанія має забезпечений заставою банківський довгостроковий кредит від ФМО, балансовою вартістю 246,007 тис. грн. станом на 31 грудня 2019 року (2018: 328,747 тис. грн.), який містить фінансові зобов'язання, які вказують, що за даними консолідованої звітності, коефіцієнт платоспроможності та поточний коефіцієнт не можуть бути менше ніж 45% та 1.3 відповідно. Але, незважаючи на те, що фінансові зобов'язання були порушені, ми отримали лист від кредитора, що ФМО відомо про порушення певних фінансових зобов'язань, і він не має наміру вимагати прискореного погашення кредиту чи стягнення заборгованості протягом 2020 року на основі згаданих порушень, та працює над змінами до договору та/або випуском офіційної відмови від пред'явлення вимог. Таким чином, позика класифікується як довгострокова.

15. Зобов'язання з фінансової оренди

Ця Примітка надає інформацію стосовно контрактних умов Компанія по зобов'язанням з фінансової оренди:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Довгострокові зобов'язання з фінансової оренди землі	370,810	375,358
Довгострокові зобов'язання з фінансової оренди машин, обладнання і транспортних засобів	28,057	38,869
Поточна частина зобов'язань з фінансової оренди землі	65,474	67,910
Поточна частина зобов'язань з фінансової оренди машин, обладнання і транспортних засобів	14,353	2,393
Всього зобов'язань з фінансової оренди	478,694	484,530

Зміни в зобов'язаннях по фінансовому лізингу станом на 31 грудня 2019 року і на 31 грудня 2018 року представлені нижче:

	2019	2018
На початок періоду	484,530	486,020
Збільшення оренди	44,122	48,559
Фінансові витрати	50,736	48,463
Курсові різниці	(8,004)	(7,274)
Орендні платежі	(92,690)	(91,238)
На кінець періоду	478,694	484,530

Загальні платежі по оренді землі за 2019 рік склали 63,459 тис. грн (2018: 65,905 тис. грн.).

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

15. Зобов'язання по фінансовому лізингу (продовження)

Зобов'язання з фінансової оренди землі деноміновані в гривні, в той час як зобов'язання з фінансової оренди машин, обладнання і транспортних засобів деноміновані в євро. Їх номінальна і теперішня вартість станом на 31 грудня представлена нижче:

	Мінімальні орендні платежі		Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	
	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
До сплати протягом року	83,660	74,041	79,827	68,818
До сплати з другого по п'ятий роки	300,620	303,651	136,230	142,900
До сплати після п'ятого року	547,408	590,661	262,636	272,812
	931,688	968,353	478,693	484,530

Компанія має у фінансовій оренді певну частину її виробничого обладнання. Середній строк орендної угоди становить 5 років (2018: 5 років). Компанія має можливість викупити обладнання за номінально вартістю в кінці строку оренди. Зобов'язання Компанії з фінансової оренди забезпечені правом власності лізингодавця на орендовані активи.

Ставка відсотка для всіх договорів фінансової оренди фіксована в розрізі кожного контракту і ранжується від 9,0% до 22,0% (2018: 8% до 22%) за рік.

16. Торгова та інша кредиторська заборгованість

Торгова і інша кредиторська заборгованість станом на 31 грудня:

	Примітка	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Довгострокові зобов'язання			
Інша кредиторська заборгованість	(i)	14,062	65,117
		14,062	65,117
Поточні зобов'язання			
Торгова кредиторська заборгованість		17,489	25,277
Аванси від покупців		24	2,016
Інша кредиторська заборгованість	(i)	67,102	19,364
		84,615	46,657
Всього торгова та інша кредиторська заборгованість		98,677	111,774

Зобов'язання, що виникли внаслідок придбання та установки обладнання, оцінені за амортизованою вартістю та становлять 19,689 тис. грн (31 грудня 2018: 30,384 тис. грн), де довгострокова частина кредиторської заборгованості становить 14,062 тис. грн (31 грудня 2018: 23,632 тис. грн). Згідно умов контракту заборгованість є довгострокова.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

17. Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Дохід від реалізації за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (неаудійовано)
Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції	388,187	383,403
Дохід від реалізації молока	131,089	98,928
Дохід від реалізації цукру	96,362	94,736
Дохід від реалізації біологічних активів	12,320	5,058
Дохід від реалізації товарів	10,021	781
Дохід від надання послуг	8,073	25,225
Всього дохід від реалізації	646,052	608,131

18. Собівартість реалізації

Собівартість реалізації за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (неаудійовано)
Собівартість реалізації сільськогосподарської продукції	372,044	328,876
Собівартість реалізації молока	123,940	97,009
Собівартість реалізації цукру	96,721	91,772
Собівартість реалізації біологічних активів	16,203	5,265
Собівартість реалізації товарів	9,986	388
Собівартість реалізації наданих послуг	8,331	9,854
Всього собівартість реалізації	627,225	533,164

19. Адміністративні витрати

В таблиці нижче наведені адміністративні витрати за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (неаудійовано)
Витрати на заробітну плату	15,603	10,213
Юридичні, аудиторські і консультаційні послуги	6,200	9,677
Банківські послуги	2,008	585
Витрати на поточний ремонт	1,041	898
Амортизація	984	1,009
Пальне	862	1,169
Транспортні послуги	680	842
Телекомунікаційні послуги	442	456
Страхування	243	218
Послуги охорони	127	172
Енергія	55	185
Податки і інші обов'язкові платежі	21	-
Інші адміністративні витрати	2,867	868
Всього адміністративні витрати	31,133	26,292

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

20. Витрати на збут

Витрати на збут за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (неаудійовано)
Транспортні витрати	34,270	31,352
Витрати на зберігання	1,498	4,994
Сертифікація експортних продажів	78	27
Інші витрати на збут	255	139
Всього витрати на збут	36,101	36,512

21. Інші операційні доходи

Інші операційні доходи за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (неаудійовано)
Дохід від державних субсидій	13,075	6,158
Дохід від державних субсидій, пов'язаних з активами	5,473	780
Дохід від продажу активів	5,030	12,944
Дохід від списання кредиторської заборгованості	777	249
Бонуси	559	-
Інші доходи	1,996	1,605
Всього інші операційні доходи	26,910	21,736

22. Інші операційні витрати

Інші операційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (неаудійовано)
Знецінення дебіторської заборгованості	2,824	4,168
Сільськогосподарський податок	3,091	3,212
Витрати на благодійність	2,125	4,282
Знецінення запасів	698	56
Збиток від продажу активів	5,297	7,092
Списання основних засобів	168	-
Штрафи і пені	165	-
Інші витрати	397	1,091
Всього інші операційні витрати	23,411	19,901

23. Фінансові доходи і витрати (згорнуто)

Фінансові витрати за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (неаудійовано)
Витрати по фінансовій оренді	50,736	48,463
Банківські відсотки	42,912	44,018
Списання дисконтованої частини зобов'язань	3,296	3,041
Інші фінансові витрати	1,349	1,193
Всього фінансові витрати (згорнуто)	98,293	96,715

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

24. Операції із пов'язаними сторонами

- Ключовий управлінський персонал Компанії

Деталі виплат ключовому управлінському персоналу за рік, що закінчився 31 грудня, показані нижче. Ключовий управлінський персонал складається з тих осіб, які мають уповноваження і несуть відповідальність за планування, управління і виконання контролюючих функцій Групи.

	2019	2018 (неаудійовано)
Витрати на заробітну плату та інші виплати ключовому управлінському персоналу	13,743	13,071
Інша дебіторська заборгованість управлінського персоналу станом на 31 грудня	2,339	865

- Компанії Групи

	2019	2018 (неаудійовано)
Операції з компаніями, які є пов'язаними сторонами (компаніями Групи)	17,079	21,714
Торгова і інша дебіторська заборгованість із пов'язаними сторонами (компаніями Групи) на 31 грудня	31,127	46,236

25. Умовні зобов'язання

(а) Страхування

Страхова галузь в Україні перебуває на етапі розвитку і багато видів страхування, наприклад страхування ризику забруднення навколишнього середовища, ще не є доступними.

Однак, це не покриває деяких фінансових ризиків, таких як зупинення бізнесу в результаті завданої шкоди майну третіх осіб або забруднення навколишнього середовища. Хоча Компанія отримує адекватне страхове покриття, існує ризик витрати або руйнування певних активів, що може мати негативний вплив на операційну діяльність Компанії і на її фінансове становище.

(б) Судові справи

Станом на 31 грудня 2019 року Компанія була залучена у різноманітні юридичні процеси в ході звичайної операційної діяльності. Керівництво не вважає, що результат будь-яких дій може мати суттєвий вплив на фінансове становище Компанії або на результати операційної діяльності.

(в) Податкові обмеження

Податкова система України перебуває в стані розвитку і характеризується великою кількістю податків, неоднозначними твердженнями і частими змінами, які іноді застосовуються ретроспективно. Державні органи влади поклали цей тягар на платників податків всіх рівнів.

Податковий період лишається відкритим для перевірки податковими органами протягом наступних трьох календарних років; однак, за певних умов податковий період може бути відкритим довший час. Таким чином, податкові ризики є більш суттєвими ніж вони могли би бути в країні із більш стабільним і розвиненим податковим законодавством.

Керівництво вважає, що діяльність Компанії відбувається відповідно до юридичних вимог і правил, і що всі податки нараховані і сплачені правильно. Якщо є невизначеність, Компанія нараховує податкові зобов'язання.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

26. Цілі і політика управління фінансовими ризиками

Управління ризиками є фундаментальною основою бізнесу Компанії і суттєвим елементом її операційної діяльності. Основні ризики, з якими стикається Компанія, пов'язані із кредитним ризиком (які включають ризик коливання валютних курсів і відсоткових ставок) і ризик ліквідності.

(а) Огляд

В результаті використання фінансових інструментів, Компанії притаманні наступні ризики:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

Ця Примітка надає інформацію про розмір впливу кожного з цих ризиків, цілі, політики і процеси для оцінки і управління ризиком. Подальші кількісні розкриття включені в цю фінансову звітність.

Учасники несуть відповідальність за встановлення і контроль за системою управління ризиками.

Політика управління ризиками впроваджена для того, щоб ідентифікувати і аналізувати ризики, з якими стикається Компанія, і встановити ліміти прийняття ризику, а також контролювати і моніторити дотримання цих лімітів. Політика і система управління ризиками регулярно переглядаються для того, щоб враховувати зміни в ринкових умовах і в діяльності Компанії. Компанія, через тренінги і управління стандартами і процедурами, має на меті розвиток дисципліни і конструктивного контролю середовища, в якому всі працівники розуміють свої функції і обов'язки.

(б) Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик фінансових витрат, якщо покупець чи контрагент по фінансовому інструменту не буде спроможний виконувати свої контрактні зобов'язання, і виникає в основному від дебіторської заборгованості покупців.

(і) Торгова та інша дебіторська заборгованість

Вразливість до кредитного ризику визначається в основному за індивідуальними характеристиками кожного покупця. Демографічні показники бази покупців Компанії, зокрема й ризик дефолту галузі і країни, в якій покупці здійснюють свою діяльність, мають менший вплив на кредитний ризик. Керівництво встановлює кредитну політику, згідно якої кожен новий контрагент аналізується індивідуально на платоспроможність, до того як запропонувати стандартні умови оплати і доставки товарів. Аналіз включає зовнішні рейтинги, якщо такі є доступні, і в певних випадках інформацію з банків.

З більшістю покупців, Компанія здійснює діяльність протягом більше ніж трьох років, і по ним не очікується збитків в результаті невиконання їх зобов'язань. Аналізуючи кредитний ризик, покупці групуються відповідно до їх кредитних характеристик, зокрема й залежно від того, приватна це чи юридична особа, чи це оптова торгівля, роздрібна торгівля або кінцевий споживач, географічне розташування, індустрія, вік, і наявність попередніх фінансових труднощів. Торгова та інша дебіторська заборгованість в основному стосуються оптових покупців. Покупці, яким присвоєно статус високоризикових, включаються у перелік заборонених покупців і майбутні продажі робляться на умовах переоплати із дозволу керівництва. Компанія не потребує забезпечення для торгової та іншої дебіторської заборгованості.

Компанія встановлює резерв, який представляє її оцінки очікуваного кредитного ризику по строках в розрізі торгової та іншої дебіторської заборгованості. Відповідно до МСФЗ 9, Компанія застосовує спрощений підхід до визначення очікуваних кредитних збитків, використовуючи оцінку очікуваного ризику по строках торгової та іншої дебіторської заборгованості, яка була згрупована на основі ризику і днів прострочки. Очікуваний рівень збитків базується на історичній інформації продаж протягом 36 місяців до 31 грудня 2019 року і відповідних кредитних збитків, понесених протягом цього періоду. Рівень історичного ризику коригується до поточної макроекономічної інформації по факторам, які впливатимуть на можливість покупців погасити дебіторську заборгованість.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

26. Цілі і політика управління фінансовими ризиками (продовження)

(б) Кредитний ризик (продовження)

Фактори, які вказують, що фінансовий актив підлягає знеціненню, містять наступну доступну інформацію:

- суттєві фінансові труднощі дебітора;
- порушення умов контракту, такі як дефолт або прострочення оплати більше ніж 180 днів;
- ймовірно, що позичальник увійде в процедуру банкрутства.

(ii) Гарантії

Станом на 31 грудня 2019 року, випущені гарантії відсутні (31 грудня 2018: відсутні).

(iii) Вразливість до кредитного ризику

Станом на 31 грудня максимальна вразливість до кредитного ризику є наступною:

	Примітка	2019	2018
Дебіторська заборгованість		53,688	89,745
Грошові кошти і еквіваленти	11	8,238	701
		61,926	90,446

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Компанія не зможе виконувати її фінансові зобов'язання, коли настане термін їх виконання. Підходом до управління ризиком ліквідності є забезпечення впевненості, наскільки це можливо, що Компанія завжди матиме достатньо ліквідності для виконання своїх зобов'язань в ході звичайної діяльності, так і в нестандартних ситуаціях, без нарахування додаткових неприйнятних витрат або ризику репутацією Компанія.

Як правило, Компанія забезпечує достатньо грошових коштів, щоб задовільнити очікувані операційні витрати на період 3 днів, зокрема й обслуговування фінансових зобов'язань; це виключає потенційний вплив надзвичайних умов, які не можуть бути передбачені за звичних обставин, таких як стихійні лиха.

(г) Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик зміни ринкових цін, коливання валютних курсів і відсоткових ставок, які матимуть негативний вплив на доходи Компанії або на вартість фінансових інструментів. Цілями управління ринковим ризиком є його контроль, і утримування прийнятних лімітів шляхом оптимізації дохідності інвестицій.

(i) Ризик коливання валютних курсів

Компанія підлягає впливу ризику коливання валютних курсів по кредитах, які деноміновані у валюті, іншій ніж українська гривня. Валюта, в якій ці транзакції первісно деноміновані - долар США (USD) і євро (EUR). Для того, щоб мінімізувати ризик коливання валютних курсів, Компанія прив'язує ціну контрактів до USD. Також Компанія підлягає впливу цього ризику, коли торгова кредиторська заборгованість виражена в іншій валюті, ніж українська гривня. Українське законодавство обмежує можливість хеджування ризику коливання валютних курсів, відповідно Компанія не страхує ризик коливання валютних курсів. Водночас Компанія намагається прив'язати ціну на продукцію, яку вона продає, до валюти, в основному до долара США, таким чином мінімізуючи ризик коливання валютних курсів.

По відношенню до монетарних активів і зобов'язань, деномінованих в іноземних валютах, Компанія страхує такий ризик шляхом утримання таких активів і зобов'язань на прийнятному рівні.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

26. Цілі і політика управління фінансовими ризиками (продовження)

(г) Ринковий ризик (продовження)

Наступна таблиця показує аналіз чуттєвості фінансового результату Компанії до оподаткування (через можливі зміни у справедливій вартості активів і зобов'язань) і капіталу Компанії до можливих змін в валютних курсах, при умові, що всі інші параметри лишаються незмінними:

	2019		2018	
	Зміна в курсі валют в %	Ефект на капітал	Зміна в курсі валют в %	Ефект на капітал
USD	+10%/(10%)	(26,691)/26,691	+10%/(10%)	(36,992)/36,992
EUR	+10%/(10%)	(1,969)/1,696	+10%/(10%)	(2,819)/2,819
CHF	-	-	+10%/(10%)	(2,888)/2,888

(ii) Ризик коливання відсоткових ставок

Наступні цифри показують аналіз чуттєвості фінансових результатів Компанії до оподаткування (через можливі зміни в справедливій вартості монетарних зобов'язань) і капіталу Компанії до можливих змін на рівні процентних ставок, враховуючи, що решта параметрів лишаються незмінними (+10% зміни на рівні відсоткової ставки має негативний вплив на капітал в сумі 18,248 тис. грн., і -10% зміни на рівні відсоткової ставки має позитивний ефект на капітал в розмірі 18,248 тис. грн.).

(г) Справедлива вартість

Справедлива вартість недеривативних фінансових зобов'язань визначається на основі вартості, яку Компанія заплатила б для того, щоб передати зобов'язання в результаті звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки. Якщо ринкова ціна є доступною, тоді вона буде використана для визначення справедливої вартості, в іншому випадку застосовується інша методика оцінки. Зазвичай Компанія отримує справедливую вартість, розраховуючи теперішню вартість майбутніх грошових потоків за ставкою відсотка, яка притаманна такому фінансовому інструменту зі схожими умовами, характеристиками і кредитним рейтингом.

Станом на 31 грудня 2019 і 2018 років, наступні методи і припущення були використані Компанією для визначення справедливої вартості кожного класу фінансових інструментів, для яких є можливим застосувати таку вартість:

Грошові кошти: для цих короткострокових інструментів балансова вартість є справедливою вартістю.

Торгова та інша дебіторська заборгованість: балансовою вартістю торгової та іншої дебіторської заборгованості вважається її справедлива вартість з урахуванням резерву від знецінення.

Торгова та інша кредиторська заборгованість: балансова вартість торгової та іншої кредиторської заборгованості є її справедливою вартістю.

Короткострокові зобов'язання: для цих фінансових інструментів балансова вартість є їх справедливою вартістю.

Довгострокові кредити: балансова вартість таких інструментів вважається їх справедливою вартістю, оскільки номінальна ставка відсотка по довгостроковим кредитам вважається розумним обґрунтуванням для визначення справедливої ринкової ставки відповідно до кредитів із схожим рівнем кредитного ризику і строком погашення на звітну дату.

Довгострокова дебіторська і кредиторська заборгованість із пов'язаними сторонами: балансова вартість заборгованостей із пов'язаними сторонами вимірюється зі амортизованою вартістю, використовуючи метод ефективної ставки відсотка.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

26. Цілі і політика управління фінансовими ризиками (продовження)

(д) Управління ризиками, пов'язаними з капіталом

Цілями Компанії при управлінні ризиками, пов'язаними з капіталом, є забезпечення можливості Компанії продовжувати працювати на основі принципу безперервності діяльності для того, щоб забезпечити дохід учасникам Компанії, підтримувати оптимальну структуру капіталу, і зменшити вартість капіталу. Для того, щоб підтримувати або змінювати структуру капіталу, Компанія може продати активи, щоб зменшити борг. Як і інші учасники галузі, Компанія оцінює капітал на основі показника співвідношення зобов'язань до капіталу Компанія. Цей показник розраховується як чистий борг поділений на загальний капітал. Чистий борг розраховується як загальна сума кредитів (зокрема й поточні і довгострокові кредити, показані в звіті про фінансовий стан) за мінусом грошових коштів і їх еквівалентів. Загальний капітал розраховується як капітал, який показаний в звіті про фінансові результати плюс чистий борг. Рівень співвідношення станом на 31 грудня був наступний:

	Примітка	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Боргові зобов'язання	15	346,580	430,283
Мінус:			
Грошові кошти і їх еквіваленти	12	(8,238)	(701)
Чистий борг		338,342	429,582
Капітал		194,870	189,312
Капітал і чистий борг		533,212	618,894
Співвідношення власного і позикового капіталу		63%	69%

27. Події після звітного періоду

(i) Спалах COVID-19 швидко поширився в 2020, із значною кількістю інфікованих. Заходи для стримування вірусу, прийняті урядами різних країн, зокрема й України, вплинули на економічну активність. Керівництво Компанії прийняло ряд заходів для відслідковування і запобігання впливу вірусу COVID-19 задля безпеки і здоров'я наших працівників (зокрема, соціальна дистанція і робота з дому), і збереження постачання матеріалів, які необхідні для вирощування сільськогосподарських культур, вирощування і переробки цукрового буряку, а також виробництва молока. На цій стадії, вплив на діяльність Компанії є мінімальним. Керівництво буде продовжувати слідувати політикам і порадам різноманітних національних інститутів, і паралельно робити все можливе для того, щоб продовжувати нашу діяльність і забезпечити безпеку наших працівників, не ризикуючи їх здоров'ям.

(ii) 28 квітня 2020 року, президентом України був підписаний закон, які відкриває ринок сільськогосподарської землі в Україні.

Закон вступає в силу з 1 січня 2021 року. Однак, варто зазначити, що закон буде очікувано переглядатися через наявні в ньому протиріччя. Наприклад, закон зазначає, що орендар має пріоритетне право купівлі землі, але починаючи з 1 липня 2021 року і протягом наступних двох років тільки приватні особи можуть купувати землю.

Закон не звільняє від виконання договірних зобов'язань попередніх і поточних власників. Компанія підписала довгострокові договори оренди. Одна суттєва частина цих договорів закінчиться не раніше 2028 року, інша суттєва частина договорів дійсна до 2040 року. Керівництво Компанія постійно працює над перепідписанням договорів оренди землі із довшим строком. Слід зазначити, що станом на сьогодні, Компанія має договори емфітевзису (оренда землі на період 49 і 99 років) на більш як 1,250 гектар, що приблизно становить 8% загального земельного банку Компанії.